

309418

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ జూలై చరిత్ర 3 వ లేది బుధవారము } No. 79
నంపుటము. ౫ } కాళియక్తి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ దశమి గా. } సంచిక 2౯

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి పెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును
సాధ్యమైన నొప్పుల కాక
దోలును. వాణిజ్య
సౌఖ్య సౌకర్యమును.

మహావీర్య లగ్ని యందును
ప్రతియుంటు నుండదగినది.

పదమూర్తికలచే హిందూ దేశమునకు

సర్వదా సమర్థులు మంచిమందు.

విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు

అమృతాంజనము దీని బొంబాయి, మదరాసు.

బ్రిటిష్ అలిజ్ రైఫిల్స్ ఛాయ

20 డిగ్రీ

చెన్న పట్టణము లోనుండు బెస్టలందు కంపెనీ
వారివద్ద ఇప్పుడు కొనవచ్చును.

రతీ 1 కి ధర రూపాయలు రెండు. ఛాయ
వేయువారికి యివ్వబడును.

కావలసినవారు చెన్న పట్టణం కిల్వర్ ఆఫీ
సులోవుండు ఛాయా కమిటీ వారివద్దనుండి తామ
ఛాయ వేయువారిను వాస్తవమును తెలియబడిచి
వార్లవద్దనుంచి అందుకు ఒక స్పెషి కేటును తీసు
కొని రావలయును.

బయట వూరిలో నుండు చాయకనివారు, తమయొ
క్క జిల్లా కలెక్టర్ ద్వారా పుచ్చుకొనవలయును.

బెస్టలందుకంపెనీ లిమిటెడు

1226

మద్రాసు.

సర్వవృద్ధి విషసంజీవిని.

(రజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ ఛాయ)

588

యజ్ఞములో నమస్కార సంబంధముతో సాధ్యము.
గుణములేదని రుజువుచేయువారిలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యుద్ధ
వలసిన యావృద్ధి విషము. అంజన,
మునాని, జేయ జేయలతో పా
క్షగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
అంచినను మందు గుణమునానదు
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిడ్డు మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు మరయో
గించును. కలెక్టర్ టో 1-కి 0-8-0
పొట్టేజి 0-8-0, 1 డెన్స్ పొట్టేజి
కల రూ 5-0-0. పొట్టేజి కలు.

ఒకేసారి 2 పొట్టేజిలు పిప్పించుకొనవారికి పొట్టేజి ఇవ్వం.
ఇరవలకు 100కి 25 రూపాయలు కనిపావ నయ్యబడును.
చిరునామా:— ధన లక్ష్మి కంపెనీ,
" సంకేత మేట్రి, వీధి, పాళాయ పేట పాను, మదరాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" నాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్ట్రా"

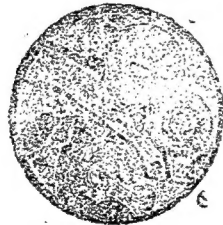
(1049)

ఎలెక్ట్రా లివరు నడక

చాల దివ్యముగనుండును.

గడియారములయొక్క శక్తి మైన

పరిశరములతో చేయబడినది.

తెన్న 1914 సం॥ జరిగిన
జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గృహలక్షు
స్వీసు ఎలెక్ట్రానాచికి గొప్పబహుమతి
(గృహంబు ప్రిక్స్) ఒసంగబడినది.
గొప్ప బహుమానము.

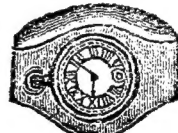
గ్వా లెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

నమ్మక వైన గడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.

ఏడుట్టు: జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండుకో, ఎస్.ప్లస్. మదరాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇంగ్లీషు లీవర్ గడియారము

(133)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేల్
నది. చూచుటకు అందముగా నుండును.
ఇండియా దేశమంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది
యున్నది. ఈ కల లోగా తెప్పించుకొను
వారికి మేల్తన ఫాన్ టన్ కేసా బహు
మాన మిచ్చెదము. త్వరచేయు గడియారము ఒకటికి 2 రూ
మానములూ రూ. 5-8-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ.
మేల్తన ముంజేలి గడియారముతోలుకట్టతో సహా రూ. 5-12-0.
మేల్తన ముంజేలి గడ్ మెటల్ గడియారము 7-0-0

W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

మోహిస తెలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువతేయును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

అమృతాంజనము దీని బొంబాయి, మదరాసు

What is a Myers Pump.

Read the following and you will know it.

Rev. A. F. A. Nendoffier, Manager, A. E. L. M. Training School, R. J. Laundry, writes on 24th April 1918:—

"I take great pleasure in referring to your Deep Well Force Pump, which has been placed on a 72 feet deep well in the A. E. L. M. School Compound.

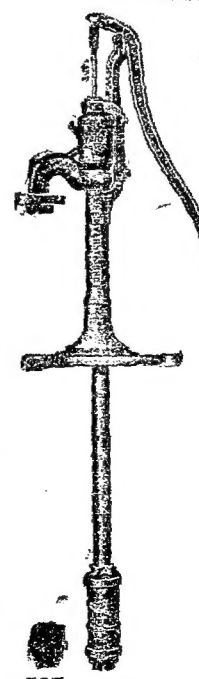
Nearly 30 students of our school have very freely used the pump for drinking, garden and other purposes, during the past year, the pump is as good to-day as it was on the day it was set (one year ago). It works very easily and has a beautiful flow of water. I like the make-up of your pump, it is neat and attractive. I sincerely thank you for having given us the fullest value of our money.

Forth Stock Just Arrived. We also carry a large stock of Plows, Sugar cane crushers, Fertilizers for Sugar-cane and other crops and all other agricultural implements.

Write at once for further particulars stating your requirements.

K. B. JOSHI & Co.,

321, Hornby Road Fort Bombay.

597

కమ్మమహాజనసంఘము.

కమ్మబాబులకు విద్యావేతనములు

కడవి సంగన్నగ మీ మహాజనసంఘమువారు వివిధ
పాఠశాలలలో చెరువు బాలురకు విద్యాధి కేతనము లిచ్చి
యున్నారు. ఈ సంవత్సరము తిరుగ అర్హులైన బాలబాలు
రకు విద్యాధి కేతనము లిచ్చెదరు. ది 20-7-18 లేదీలోపల వి
ద్యార్థులదేఖాస్తులలో తాము చేరువు జిరగతి నొంగుక, కల
ఆస్తి మొదలగు వివరములను వ్రాసి నెంట్ నే ఈ క్రింది చిరు
నామాదామే పంపించుకొనవలయును. కడవి సంగన్నగము
వేతనములను పొందినవారు సయితము తిరుగ క్రొత్తరఖాస్తు
లకు సయి పివరములతో పంపించుకొనవలయును.

కవుతరము

బా. పద్మనాభయ్య

కృపాజిల్లా

కార్యదర్శి

కారణం బ:— ఇది స్త్రీ పురుషాభివృద్ధికి మారుకము.
సంఘమువారిచే సంస్కారమునకు మార్గ మిందు కావలసింది.
అందరు జరిపివీరవలయును పెల 0-4-0 పొట్టేజి కలు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 కలలు శెట్టివీధి, మదరాసు.

విక్రయమునకు

తెక్ కాశీ ప్రక్కన కుత్తాలంబో మాగాణి భూములు
బంగార కట్టుకొనుటకు నీలైనవి.

ఇతరవిష సములకు

వారాయణ గురువయ్య శెట్టి యెన్నేటు మానేజరునకు

వ్రాసి తెలిసికోవచ్చు.

నెం 183, ఆద్యపునాయునివీధి, మద్రాసు.

కాకినాడ వార్తలు.

(మా స్వకీయ శిక్షణకు యోగ్యుడండి)
అబ్బూరి.

కాకినాడ, జూన్ 29:— గతవారమున, ఈ కంక్ష రమున కాకినాడలో వేర్వేరుభాగములగు సెలవుతేదీలకు కలాలిలు కల్లును విక్రయించుటకు సాహించినప్పటికిని, దాని నివారణమునకు అబ్బూరి యద్యోగీయులు తగిన కట్టుబాటులను చేయకుండునట్లు ముఖ్యశిష్యుల కవున్నియవారు, జిల్లా సంఘమువారు, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు జ్యోతియు కల్లించుకొని, యాయక్రమమును బహుటెట్టిరి. వారాఫలకా మూలముకూడ నిది వెల్లడింప బడినది. ఈ త్రోవకుండలముల నాట్లు దీప్తి కలిగివచ్చును “బ్రాహ్మణ్యగారి” పేరునును సూర్య కిరణములకు కాకినాడపట్టి, ఆంధ్రుల దివాక బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్య నారాయణమూర్తి నాయకుగారిని, దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారిని, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు గారిని విచారించి సాక్ష్యములున్నవారిని, ఆవిచారణ సహస్ర మగుటచేత విషయములు లోకులకు తెలియ నవకాశము లేదు. ఈ పట్టణమువలన త్రాగుడున శిశింపుటకు సంబంధించును ప్రతి కుక్రవారము వారును, దసరా మహానామ పండుగదినము లందున, దీపావళి కంక్రాతి సంవత్సరాది దినములందును, గ్రామదేవతల యాత్నోదనములందున, కల్లు సారా దుకాణముల నన్నిటిని పూర్వముగ మూసేవేయట కాజ్ఞాపించు దని గోదావరిజిల్లాసంఘమువారు, మూడగవార్లు తేలు పేయర్ల సంఘమువారు కత్తెరుగారిని ముఖ్యశిష్యులవారినికోరెనున్నారు.

తేలు పేయర్ల సంఘము.

మూడగవార్లు తేలు పేయర్ల సంఘమువారి 8-వ సామాన్య సభ యీ నెం. 22 తేదీన జరిగెను. కాగ్యద్యుగారు గతి వత్స రపు సమాధును వదిలి, సంఘమువారు స్థలనివారణముకొరకు చేసిన క్రయస్థిలు క్రయనియములు, వర్తమాన సంవత్సర మునకు వుండెట్టి నాగభూమియు బి. ఏ. గారు ప్రెసిడెంటు గన, సంస్కారములను వారు సాపేయముగా కాగ్యద్యుగ నేర్పా కొనబడిరి.

అగ్నికారవిషయము.

మా కత్తెరుగారు తాలూకాలకు సంవారము కొర తేగ నాయ. పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు రామానందయ్యం గారు గంజాంజిల్లా పోలీసుసూపరింటెండెంటు బదిలాయించ బడిరి.

ధరలు.

విద్యుదు, కట్టు, కెస్సనాయిలు వీధులకు చాకగ విక్ర యించుటకు శ్రేయబడిన ప్రయత్నము లనుకూలముగ కొనసాగు చున్నది. విద్యుదు రూపాయకు శ్రేయి చొప్పునను ముట్టి నైకగజము రు 0-6-0 చొప్పునను, కెస్సనాయిలు విద్యుదియా మాట్టు రు 1-14-8 చొప్పున గోల్లు మొహుమాట్టు రు. 2-13-0 చొప్పున విక్రయింప బడుచున్నది. మరియు నెం 20 రు. 6 కజముల నేత పంచు చీరలు రు 2-లకు విక్రయించు చున్నారు. దీనివలన కమిటీవాకి నూటికి 10 రూపాయలు దండుగవచ్చును. ఈవత్తమును వర్తకులు చందాలములమున భరించుచున్నారు. ఈవత్తలు కాకినాడ పట్టణము లెత్తివీస గ్రామములలోని వీధులకు మాత్రమే విక్రయింప బడుచున్నది. బర్మా అయిలంపెనీ యే జంట్లకు సువాతేముక పేనీ వారును, వారి కుటుంబములను ధారాశ్రయముగ ప్రవర్తింపకుం డటలన దీపవచుచురుగుటచే యచిత్రప్రజలు నిస్కారముగ శ్రమలకు పాల్గొని చెప్పలేనీ యున్నది. కాకినాడ కెల్లాపురము పట్టణములందలి కెస్సనాయిలు వర్తకులు సువా తేముకపెనీవాకిరి, జిల్లాలోని నివిద్యుమేజక్రీటు అధికారు లకు ఒప్పది అట్టిలకు చదివీయడం, అకంపెనీవారు అకుల గలియేవారు సుయే, తామును తిరు సబుయేజట్టును బాగు పడిన చాగునకు సంకల్పముతో వ్యవహరించినట్లు కనబడును.

జిల్లా కత్తెరుగారు కెస్సనాయిలు అక్రమములనుగుంచి సువా తేము కంపెనీవాకి వేర శ్రీకృష్ణుగ (వాకికల్లు చెప్పకొనును న్నాను. జిల్లా సంఘము వెక్రటరీ వాజిపేయూజుల భాగవారా యణగారు, ముఖ్యశిష్యుల కవున్నిలకు లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు గారు, కెస్సనాయిలు క్యూమర దొడ్డయ్యను బహుటెట్టి చేసిన కవున్నిలకు బాట్రిట్రెరి.

యెద్దయుణము

ఇంతవరకు కాకినాడలో రు 1,20,000 లు చందాము చేయబడినది తెలియుచున్నది. శ్రీ పితాపురం రాజాగారు రు 50,000 కత్తెరు గారు, దివాక బహద్దరు సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకు, శేషగిరిరావు పంతులుగారు చెరి రు 10,000 ముత్తమాణిక్యముగారు వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులు, గారు ఒక హితుడు చెరి 5,000 చొప్పున యుజుత్రిములగోను ట కంగీకరించిరి. మిగతవారు రు 100 మొదలు రు 2000 ల వరకు సంకలవేసిరి. బ్యాంకుయేజంటు రోజుగారు, దివాక బహద్దరు దురేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, పన్నవలు అసి వ్రంట్లు రావుపాద్దరు రామారావుగారును దీనివిషయమునం దెక్కున శ్రద్ధ వ్రాసెనున్నారు. తాలూకాలలో దీనివలన అక్షిన్ను తినాళ్ళువారులు గమన బాధ్యతవహించుచున్నారు.

ఎల్వికాశేట

ఎల్వికాశేటస్థలములకు భూమిపన్నుకూడ చెల్లించవలసి యుండునన్న సంగతి ప్రకటించుటకు విక్రయింపబడుట య క్రియముగాన, వాస్తవములను తిరిగి వేలముచేసి కట్టాలనీయనలే నని గతన్న మెంటువా రాజ్ఞాపించిరి. దీనివలన ముఖ్యశిష్యులవారికి వృధాశ్రమ వెనకటి క్రయదారులకు నష్టము. పేటనిర్మాణ మున కాలస్యము దక్క ప్రయోజనము కానరాదు.

తూర్పుఅగ్రికా.

తూర్పుఅగ్రికాలోని యాంధ్రప్రదేశ్ లోని అసనువాగు వేల్కొనోటికి పోగలనీయండును గాన తమకు వారాఫలకా కలకు తెలుగు గ్రంథములను, ఇతరకవులను కొంతకాలము వరకు పంపకక్రమ లేదని సాక్షులు సుంకర వేంకటరెడ్డి నాయకుగారు లోగడ ప్రతికాముఖమున చెప్పియున్నారు. వారందరిప్పు డాగ్రికాలోనేయున్నారు. యథాప్రకార మచ్చ టికే జాబులకు, పత్రికలను పుస్తకములను సంపు డని కోరుచు రెడ్డిగారు 2 మే తేదీన ప్రాసినాబు మాజీచు నీ నెల 26 తేదీన చేరినది. ఆంధ్రులు దీనిని గమనింపవ్రాధితులు.

వివిధ విషయములు.

పితాపురం దివిజ్జా చిత్రాడ గ్రామమునందు హెడ్డు క్వాటరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు యెద్దిక గ్రామ పంచాయతీని స్థాపించిరి. కొయంబుత్తూరు గతన్న మెంటు వ్యవసాయకా కాలమున చదువుటకు గోదావరిజిల్లా జ్యోత్సనారు నెలకు రు 15 ల చొప్పున నిర్దేశించి విద్యార్థి వేతములను విస్తరించి రె డ మార్గంక ఆవుప్రతి కొరకు నూకల సుబ్బారావుగారి యింటిని రు 5000 లకు మించని ధరకు కొనుటకు నిర్ణయింపబడినది. లోకలభంకురొడ్డ ఆక్రమణలను నివారించుటకు సర్వేయన శక్తికలయించున గతన్న మెంటువారిపనిని చేపట్టవలయు నని కోరుటకు జిల్లాబోర్డువారు నిశ్చయించిరి.

శైవమహాసభ

విద్యార్థి వేతనములు.

శైవమహాసభాపక్షమున లింగధారి బ్రాహ్మణులకు 1918-వ సంవత్సరమునందు కొన్ని విద్యార్థి వేతనంబు లొసంగబడును. ఈ సంవత్సర మునందు మామూలు విద్యార్థి వేతనముల కాకను ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. కరీక్షలందు నెగి ఇంజనీరింగు కరీక్షకు గాని వైద్యకరీక్షకు గాని చదువదలచిన లింగధారి బ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు దేవాది సాక్షానాధవత్తులను ఉద్గ్రాము సంధా నాధివత్తులను విద్యార్థి వేతనములను శైవ మహా సభా ముఖమున నీయ నంగీకరించిరి. విద్యార్థి వేతనంబులను బడయగోరేకి లింగధారి బ్రాహ్మణ విద్యార్థులు జులై 15 వ తేదీ లోకల నీ క్రింది చిరునామాలగు నొక చోటికి వారి గురుగణంబు లను వర్ణనను చెబువుచు దరఖాస్తులను బంపు కొనవలయును.

కొంపల్లి-కోటిలింగముగారు,

గుంటూరు.

సింగరాజు-సుబ్బారావుగారు.

తెజవాడ.

కా. వాగేశ్వరరావుగారు.

7, తిలయ శిక్షిపిడి, మద్రాసు.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మ చి లీ ప ట్న ము (1227)

సివిలు మెకానికలు ఇంజనీరింగు వాణిజ్య విషయములలో అభ్యాస సిద్ధమెట్టియు, ఉపాధ్య మున చెరుగల్గినట్టియు విద్య కడు శ్రేష్ఠముగ కరకబడును. ఈ విషయములలో విద్యార్థుల వారలనమువారి సాంకేతిక కరీక్ష లన్నిటికిని బోవచ్చును. విద్యార్థులు, లండన్లు, ఫ్రేంబరు ఆఫ్ కామర్సు, లండన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ అకౌం టెంట్సు, కార్పొరేషన్ అకౌం టెంట్సు, సెంట్రల్ అసోసియేషన్ అకౌం టెంట్సు మున్నగు అన్యదేశీయ వాణిజ్యసంఘ పరీక్షలకు కూడ తరి పీదు చేయబడుదురు. 26-6-18 ని క్రమముగ విద్య ప్రారంభింపబడును. పరదేశమునుండి వచ్చు వారికి భోజన వసతులు చక్కగ చేయబడును. ఇతర విషయములు విపులముగ తెలియగోరు వారు ప్రెస్సిచాలుగారికి వ్రాసికొనవలయును.

అమృతార్ణవ అనలేపాము.
ఈ శిష్యాము రక్షణమునకుచేసిన వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుద్ధమునము చేసిన శ్రేష్ఠి కాలి మంటుల పోగొట్టును. పెదదను చల్ల చేసిన కరీక్షమునకు శ్రేష్ఠును కలిగించును. దీర్ఘక్షును, శ్రేష్ఠులు, తలసోపి, రొమ్ముసోపి మొదలగువానిని కష్టకు నివారించును. 219 అర్థపాను డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆంధ్రకవిగ్రామ బోధకాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బాలురే వీరులు

విజయనగరరాజుల కథలు	0-3-0
చిత్తూరురాజుల కథలు	0-4-0
దిలీ చక్రవర్తుల కథలు	0-4-0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0-2-0

ఈ చరిత్రలచే మన బాలుకు వీరు లగుదురు.
839 మా సేజరు, కలాభివర్ధన,
రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

గనేరియా పిల్లు

అనేకదినములుగా కేగరోగమువలన బాధకొందుచుండు వారికి అగ్యుతము. మర్మస్థానమునగల పోటు, చీము కారుట విషజల స్రావము వీటిని నిర్మూలముచేసి రోగిని మంచి స్థితికి తెచ్చును. అన్నిరకముల కేగరోగములను బోగొట్టును. కల డబ్బి 1-కి రు 1. సుగంధపాల మర్మస్త్ర 12 అవున్సుల బుడ్డి వెల రు 1. ఆయుర్వేదిక్ మెడికల్ స్టోర్సు, నైవాపేట, మద్రాసు. (1167)

పొలుయేటలు: అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నీరు శిధి, కొంతాం. మద్రాసు యేటలు: మనాతా పురమోర్తంనాట్టి, వైసాలనాయగోడ్డు, మద్రాసు.

మిక్కిలీ మనోహరముగు నువాసన
(రజస్తానీ కాలజిహ్వి) ఆటో డిల్ బహర్. (రజస్తానీ కాలజిహ్వి)
ఇప్పుటికాలపు ఉత్తి కనుకనునగ, సాటిలేని మనోహరముగు నువాసనగలది. ఆటోనాటగానీ, సారాయనగానీ, చేర్చబడకలే నిర్భయ నీయబడిన శ్రేష్ఠ పుష్పసారము. నీ కువాలపై కొన్ని లింగపులు నిలకరించినవో, మనోహరముగు. మనాచు నీ స్థులవరించుడు. ఈ క్రింది పరిమాణముల నీ సాలో సాంధును. ఇప్పుడే (అర డ్రాం) నీ సా 1-కి రు 0-10-0 ఉధ్వరకము నైజా 1-డ్రాం " " 0-12-0 వేగోక నైజా 2 " " 1-4-0 కెడ్డనైజా 4 " తేక క్షి బొమ్మ " 2-0-0 ని. ఏ. ఖయ్యులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. వర్ణల, కట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులను దొరకును. దీని అనేకమగు నటంబులు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు నీసాక్షి ను, కాడ్డనైజా ఆటో డిల్ బహర్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో కిల్లహరుయొక్క గుణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువకాకి వ్రాసినవో అకాకమృతగుల సువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదు.

సమకాలికాభి పాయములు.

ఇదియే ప్రతిఫలము ?

రాజభక్తి కిదియే ప్రతిఫలము ? రాజభక్తి కిప్పును విలువగాని, మర్యాదగాని యన్నట్లు కన్పింపదు. 'నోరుగలవానిచే రాజభక్తును సామర్థ్యముకల్గి, సత్వము, సంత్వాసముగ ఆనుష్ఠానములోనికి వచ్చుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. దొరతనము వారు, తమనీడనుచున్నాని తామే యుత్తివనుచున్నారని ప్రాయటంతయుఁ జెందించుచున్నారము. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యము ఆయ్యగురి విూడఁ జక్క జరిగించినయెడల స్వరాజ్యాంధోళము అతిశయించిపోవు నని కక్కు ప్రభువు గారు, ప్రభుసంఘములో, విస్తృతముగ నెలచియున్నాడు. నోరుగలవారి యారాధకులుఁజూచి, దొరతనమువారు, చట్టములను అనుబంధఁ బెట్టుటగూడ నెఱచుచున్నార! రాజభక్తులు నోరుకూడ విప్పగూడదని ప్రాతిమాలములు పుచ్చుకొన్నార. రాజభక్తులకు మనస్సుకంటెను గలుగు నేమో యనియెను, దొరతనమువారు యోచింపకున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు కోడికట్టు చేయకున్నఁ బ్రమాదముపుట్టునని కన్పించుచున్నదియన్నాడు. ఇతముందు, రాజభక్తులు, స్వరాజ్యవాదుల యాశ్చర్యములకు కృతిరేకముగ మాటలాడుటగాని, నడచుకొనుటగాని చేయరాదని దొరతనమువారు కాసములం గూడ, పాలింతురేమో యను సమాసము సయితము గలుగుటకు అవకాశము కన్పించుచున్నది.

డాక్టర్ నాయకు గారిని నీసుకుఁ బోనిచ్చుట తప్పని స్వరాజ్యవాదులు మందలించి; దొరతనమువారు తిప్పేయని యొప్పుకొని, నాయకు గారియొద్ద ప్రాతిమాలము పుచ్చుకొని, నోరువిప్పగూడదని కాసింది. తలకు మెడలయినవారిని నీసుకు, బోనియ్యకుండుట తప్పని స్వరాజ్యవాదులు మందలించి; దొరతనమువారిని తిప్పేయని యొప్పుకొని, నాయకు గారిని ప్రాతిమాలములాగఁగి, వారిగూడఁ బోనిచ్చెదమని ప్రకటించితి ప్రత్యేక సాఘిక ప్రాతినిధ్య మొనఁగుట తప్పని స్వరాజ్యవాదులు కఠినముగ మందలించిరి. దొరతనము వారికి తప్పని యొప్పుకొని, యట్టి ప్రాతినిధ్యమునకు నామము పెట్టునామని వివచించుచున్నది. వాచ్యుదీను సోదరులకుఁ బ్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మెట్లుఁగిరిని కొందఱు తెలఁపవచ్చును! అందు భయము లేదు! స్వరాజ్యవాదులకూడ, వాచ్యుదీనులకు మాత్రము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొనఁగవచ్చునని సలహాయచ్చిరి! దానంతేనీ, ఈ విషయమై, స్వరాజ్యవాదులు విరుగఁబడుదు రను భయము పోయినది! సంగతి సందర్భము లిట్లున్నది. రాజభక్తికలిగియుండుటవలనఁ బ్రతిఫలమిట్లు కలుగు చున్నది. బ్రాహ్మణేతర ప్రజానాయకు లీవిషయములను గుఱివించి, ఇతముండెట్లు కర్తవ్యవలయునో యోచించుకొనుట కర్తవ్యము. (ఆంధ్రప్రకాశిక)

గ్రంథ విమర్శనము.

లాలాబాయి:—ఈయిన్ని పాత్రము శ్రీమతి శ్రీ వక్రలంక చేతిట నూర్వరామజోగమ్మగారచే రచియింపబడినది. ఈమె సంస్కృతాంధ్రభాషల నందు జ్ఞానముగడించిన ఆంధ్రవిదిషిణి యని యెల్లవకు చెలిసియే యున్నది. ఈమె కవనముగూడ చెప్పగలదు. కావున యిట్టి సాహిత్య సంపన్న యగు నీమె కవనరూపమున నీయిన్ని పుస్తకమును ప్రాయోగ యంతయు ఆమోదదాయకము. ఇది యొక రాజపుత్ర వారి మణి యుత్కృష్ట చక్రము. వచ్చును సింగు పుత్రియ, అను కవన లావణ్యవతియ నగు లాలాబాయిని మోహించి అహమ్మనినా యామె తిండికొటను ముట్టడించుటయు, రాజపుత్రులు తమ సనాత శైవసాహిత్యములో పోరాడి, అసంఖ్యాకలగు క్రతువులకముగాక వీరవృద్ధము మొందుటయు, రాజపుత్ర శ్రీతెల్లవకు జోహారుగావించుటయు, లాలాబాయి యొక ఉపాయముచే అహమ్మనినా అంతిమొందించి, తానా కూడ ప్రాణహత్యకమును జేసికొనుటయు యందలి కథాసారాంశము ఇయొక ఆంగ్లగ్రంథము ననుసరించి ప్రాయబడినది (గ్రంథకర్త) గారు నడిచియున్నారు. ఇందలివృత్తులు సనయా నుటొప్పుగను, వనోపాదముగను చేయబడినవి. కొన్ని కొన్ని ధృవములయం దీమె నిజమగు కవితాభిప్రాయములకూడ తెల్లడించితి తన భావసాహిత్యమును తెల్లము గావించినది. దీని మొక చిన్న కవలయగు పీఠికవచ్చును. ఇదిలితైలి వృద్ధుడగు రమై, శ్రీలకున, లాలారకును సులభగ్రాహ్యమై యున్నది. శ్రీ జోగమ్మ గారి గ్రంథముల నింకను ప్రాసే, ఆంధ్రశ్రీల యందు విజ్ఞానమును వెదకల్ల ప్రయత్నించెదఁగని తెలఁచుచున్నాము. ఇట్టి గ్రంథకర్తలు బయలుదేరుట ఆంధ్రజాతి కృత్తి గుర్తనావకముకదా!

నూజివీడు తాలూకామానికొండ గ్రామములో యిది వరకు నశించిపోవు చేసినవచ్చి పీడించినవలనందీని వృత్తు చేసినోట నేసికొని కొంచెము కాంతిమొందిది లీలియిచ్చుట కలరాదవత మానిగనూడెంత! ప్రారంభ మైననుగురి వృత్తు చేసినవకు ఒప్పుగించినది. ప్రస్తుతం ఊర్విజు క్యసాయము తిరుణుగుటవలన ముందు యేమి కావచ్చునో తెలియకున్నది.

మద్రాసులోని శాస్త్రీ గారిని ప్రాయమున్నాడు. విశాఖ పట్టణముజిల్లా మేయరాకగారి హిందూ ఉన్నతస్థాపకుల కాల 1909 నుండి డిసెంబరుమాసమున ఒక ఉపాధ్యాయుడు, 4 తరగతులు, 12వ విద్యార్థులతో ప్రారంభింపబడినది. ఇప్పుడు వైవాహికమామచే 11 య ఉపాధ్యాయులు, 8 తరగతులు, 170 విద్యార్థులు గలిగి కర్పియున్నది. ఉత్తమపద్ధతుల ననుసరించి కడ్య కర్పింపట ఒక తెనుగు పండితుని, చిత్రలేఖ నోపాధ్యాయుని కీరీవాగ్ధాయను విద్యాబోధకుని నియమించెదమై నను. వాగ్దామిక సాంకేతికవిద్యను ప్రస్తుతము ప్రారంభదశ యందున్నది. ఇతటివిద్యావిధానము చేక నాయకులకును పరీక్షాధికారులకును ద్విప్రీకరముగ నుండుట సంతోషదాయకము. గ్రామములందు వృత్తులతేక స్వయంగాబడిగల వారి విద్వలకు లీవలకును పట్టణములందలి వృత్తులకరగతి విద్య లభించుట దుర్లభమగుటచే గ్రామవాసులు 8, 4 తరగతులతో విద్యమానుకొన నక్కరలేనంత రి వ తరగతివరకు సులభసాధ్యమగునట్లు ఉచిత విద్యనొసగ బడుచున్నది. కాని ప్రతి సం. రము నష్టమునవచ్చుచుండుటచే ఇప్పటికే కడికా రు 2266-0-0లు అప్పు అయినందున కడ్డితో యిచ్చుకొనటకు నాభూమి తఃఖాపడి యున్నది. గన్న మెంటువారిని గ్రాంటు అధికముగ నియ్యవలసిందని పరీక్షాధికారులు సిఫార్సుచేసినను దైత్యువారు విరాకరించిరి. విశాఖపట్నం తాలూకాబోధులకు శాక్తను చేసిన ద్రవ్యసహాయముకూడ దొరతనమువారి గొంగిరింపరైరి. నా స్వల్పాస్తి రమామి సరిపావుటచేతను దొరతనమువారి కధియుగ ద్రవ్యసహాయముచేతు రని గాని తాలూకాబోధుల వార్షికములు వచ్చునగాని దైర్యములే నందునను విద్యాభిమానులగు జేతయలే ఆధారము. ఈ జాలైమాసమునుండియ 200 మంది విద్యార్థులుందురు. ఇట్టి పాఠశాల నిలిచిపోతు డ తమకు తోచి పరీతిని సంకల్ప చందాగా దయచేయించి పాఠశాలనుపోషింప ప్రార్థించుచున్నాను. ఇదివరకు పోషించుదాతలు తామును తమమిత్రులును అధిక డొడ్డాగ్ధులతో ఈపడినకాపాడి వృద్ధి జేయించగలందులకు మిక్కిలిచేతుచున్నాను.

లాభము పొందు సమాచారము
నకలవిధముల యందును గూర్చంటి.
మా కం పెనియందు క్రొత్తమోస్తరుల
అతిసుందరమైన కనితనము గల
నగలు అమ్మబడును
దయచేసి మాక్యాటలాగును కప్పించి, ఒకతూరి ఆగ్ధు
ఇక్కండి. మా వద్ద నగలుతీసికొనినవారు మరల నుగొక్కరి. ద్ధ
కొనరనుట మాకు నిశ్చయము. మీరు ఆగ్ధు చేశిచూసిన ఇది
వాస్తవమని మీకే తెలియును. (1284)
Address: The New Bombay Jewellery
Manufacturing Co.,
95, Sowcarpet, Madras.

కడచినవారమున బంగాళా రాజధాని యందు 8 వోట్ల బంపిపోట్లు జరిగెను. వీర భంసండు రెండువోట్ల బంది పోట్లు జరిగెను. హుగ్లీ జిల్లాలో 1 బందిపోటును, బర్దవాసులో 1 బందిపోటును, నాడియాజిల్లాలో రెండు బందిపోట్లును జరిగెను. ఒక బందిపోటులో 30,40 మంది యుండిరి. బాకరు నందు 2 బందిపోట్లును, జేమకర్ నందు 1 బందిపోటును జరిగినవి. పోలీసువారు కొందరిని పట్టికొనిరి.

శ్రీలకు వరప్రసాదిని.
డాక్టరు జె. కె. రావుగారి-భౌతికసాక.
ఋతుశూల, ఋతుబద్ధము, కాలముతప్పి ఋతురక్త ప్రావము, అపస్మారము (మూర్చ) తిప్పక నివారణముగను. నెల 60 మోతాదులు రు. 2-4-0 మాత్రము.
(1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము,
45, బిగ్ స్ట్రీట్, బ్రెస్లికేను, మదరాసు.
విద్యాన చంద్రికా మిక్కిలిపో,
మూంట్సు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడే తెలుగు పుస్తకము లన్నియు నాగ్ధులైన
వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆంధ్రుల-శిష్యులతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948-887) ము. శేషయ్య.

ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధిసంఘము
1918 సంవత్సరమునందు ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలందు నెగ్గి ఇంజనీరింగు పరీక్షకుగాని నైద్యపరీక్షకుగాని చేరువదలచిన విద్యార్థులకు ఆంధ్రవిద్యావిధియొకే ఒకటిరెండు విద్యార్థి వేతనంబుల నొసంగుట కేర్పాటు చేయబడును. కాన విద్యార్థి వేతనంబులను బడయు గోరువారు వారి గుణగుణంబులతో నీ క్రింది వారికి వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును.
ఆంధ్రవిద్యానిధి
కార్యదర్శులు
7, తింబుకెట్టిపేట, మదరాసు.

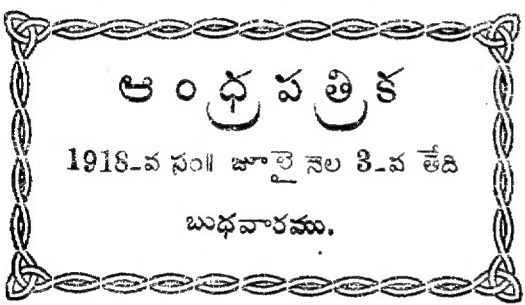
మహారాజా హోటాలు
(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.)
చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే. నెం 121 ఆర్ మియన్ కేవీ, మద్రాసు.
(హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)
ప్రాంతలకు అతిసమీపము గానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రజాసేవలకున్న విద్యార్థులకున్న విడిసి ముండుట కున్న భోజనోపాయములకున్న స్వచ్ఛసౌఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్డెలో గదులు ఎల్లెక్కోకే దీసాసాయములు ఆసవాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగాకమ్మును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0.
ప్రకీస్తయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలపరములు, అపభిక్షముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనువధితిప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.
ఈ హోటాలు బర్మా సిలోను, యూరోపు, ఇండియా, వర్మరాజ్యములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూజేజీ మెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

జ్ఞగుభయము లేదు.
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జ్ఞగుజ్ఞగు (1045)
ని వారకొవధములు
మా మందులు గడచిన యిరువది వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సిలోక దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక జ్ఞగు శోగులను కాపాడుట లోకనిదితిము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన
జ్ఞగు సోకదు.
హైమాదిపానకము 6 డోస్సుల బుడ్డి రిక్కి రూ. 0-0-0 | తిథిభాగ్యము 1 డోస్సు బుడ్డి రిక్కి రూ. 0-0-0
డిబ్ 8 15 0-0-0 | డిబ్ 8 15 0-0-0
హృదయగోళ పోషకజేలు. కొరువారికి మామెద్ద క్యాటలాగు వితముగ పంపబడును.
తంటి విలాసము:— "పండిట్" మదరాస్.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, ఆచారప్పన్ పేటి, జి.టి. మదరాసు

ఆంధ్ర పత్రిక

1-7-18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	రు.	18-0-0	18-8-0
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0	
3 ,,	4-8-0	5-8-0	
1 ,,	1-8-0		
వి. పి. ఖమ్మం నేరే తమరు భరించవలయును.			
లోకలు చందాదారులకు మాత్రము			
దివ్యత్రక చందా సం॥ కు		15-0-0	
... .. 6 మాసములకు		7-12-0	
... .. 3 మాసములకు		4-0-0	
... .. 1 మాసములకు		1-6-0	
విడిపత్రిక.		0-1-0	
వారపత్రిక సంచికతో			
చందా సం॥ కు	3-0-0	4-0-0	
మేనేజరు : ఆంధ్ర పత్రిక.			

సంగ్రహము

చిన్న పోరాటములు జరుగుచుండుట దప్పు, యుద్ధరంగ మిప్పుడు మొత్తముమీద శాంతియుగ నున్నదని జెప్పవచ్చును. ఈ శాంతి రానున్న ప్రపంచ విజృంభణమునకు సూచకమని దెలుపబడి నది. ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితుల గమనించిన, అయ్యవి మిత్రమండలి విజయమున కత్యంతాను కూలముగ నున్నవి. శత్రువుల వ్యూహము లీ నూరు భగ్న మయినటులు ముందెన్నడును భగ్న మయి యుండ లేదు. మిత్రమండలివారి బలములు బెరుగుచున్న కొలదియు, జర్మనులు వెరపు జెంది, ఇటలీపై విజృంభించి మిత్రమండలివారి దృష్టిని పశ్చిమ రంగమునుండి మరల్చుమని ఆప్రియనులను పురి కొల్పిరి. ఆప్రియను లిదివరకే అంతఃకలహముల చేతను, జెకోస్లావాల తిరుగ బాటుచేతను, చిందర వందర యగుచున్న సమయమున, వారిపై నీ భారము మోపబడెను. ఇటాలియునుల శౌర్య మిదివరకే క్షీణించినదనియు, వారు సమరాయత్తు లుగ లేరనియు, ఆప్రియనులు దలచి వారిపై నొక్కుమొడి విజృంభించిరి. కాని ఇటాలియును నైస్యము పునర్నిర్మించబడి స్వావ్యవస్థగాంచెను. శత్రువిజృంభణము నెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగ నుండెను. ఆప్రియనుల యుద్దేశముల నెప్పటి కప్పును కనిపెట్టుచునే యుండెను. అందుచే, ఆప్రి యనులకు గలిగిన పరిధి వ మహామాన్యము. ఆప్రి యనులు స్వావ్యవస్థని దాటియు స్థానముల నిలిపి కొనలేక, పలామనమయిరి. ఆపలామనమునందు వీరికి గలిగిన నష్టము లపరిమితములు. ప్రజలను కొంతవడి శాంతి పరచుటకు హంగేరియును ప్రధాన మంత్రి గారు, తమ నైస్యములు వ్యూహము ననుసరించి పారిబోయిన వనియు, తమ యుద్దేశము నెరవేరినదనియు, దెలిపెనుగాని, ఆప్రియను ప్రజలీ వాక్యములను

విశ్వసించినటుల గాన్పించదు. బారనుకుహుల్ మెనుగారి యుగన్యాసమును పరికించిన, జర్మను అధికారులు యుద్ధవిజయమసంభవమని నిశ్చయించి నటుల దోచుచున్నది. ఆప్రియలో నాంతరంగిక స్థితి దుర్భర మగుచున్నది. రుమేనియాలో నీ వత్స రము పంటలు చెడినవని తెలియుచున్నది. ఈదిహ్న ములన్నియు శత్రువులకు నిరుత్సాహకరముగ నున్నవి. అందుకని మరియొకమారు శత్రువులు సంధి ప్రయత్నములను మొదలిడిరి. కాని, తమ యుద్దేశములు పూర్తిగ నెరవేరినది, మిత్రమండలి వారు సంధికిమాత్ర మంగీకరింప జాలరు.

ఇట్టిస్థితిలో శత్రువులు వశ్యమరంగమునందు తమ కడసారి ప్రయత్నమును గావించెదరని యూహింపవచ్చును. ఈ మారు విజృంభణ మే ప్రదేశమున గావించబడునదియు నింతవరకు దెలుపబడలేదు. బ్రిటీషు ముఖమునం దీ ప్రయ త్నము కొనసాగునని కొంద యూహించుచున్నారు. ఆకస్మికముగ పైబడవలెనని శత్రువు లుద్దేశింప వచ్చును. కాని ఏ ప్రదేశమున శత్రువులు అవ స్థానము నారంభించెదరో, మిత్రమండలి సేనాధిపతులు గ్రహించియే యున్నారు. ఈ మా రాకస్మికముగ శత్రువులు విజృంభింపగల రనుట కల్ల. విజృంభణ ఫలితము లెటులుండునో యూహింపవచ్చును. వెనుకటి మూడుమాసము లలో శత్రువులు వశ్యమరంగమున తమకీర్తినంతను వినియోగించిరి. శత్రు విజృంభణముచే మిత్ర మండలివంక్తి వంగెను గాని, చీలలేదు. ఇకముందు చీలునని తలంచుట కాధారము గాన్పించదు. ఇందుకు కారణము లరయుట సులభము. మార్చి 21-వ తేదిన విజృంభణ మారంభించినపుడు, శత్రు వులు తూర్పురంగమునం దున్న బలముల దెచ్చి తమ సాధనముల నన్నిటిని వినియోగించియు విఫలు లయిరి. ఇం దుకు దోడుగ సైనికుల ననేకుల గోల్పోయిరి. 1920 వ సంవత్సరపు శత్రుసైనికులు యుద్ధరంగమునం దిపు డున్నారని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీనిని బట్టి స్వావ్యవ మగు జర్మను సైన్యములు వశ్యమరంగమునందు పోరాడవని యూహింపవచ్చును. శత్రుసైన్యమున కిదిమీద తూర్పురంగమునుండి గలిగెడి సహాయ ముండబోదు. రుష్యాలో గలుగుచున్న కలవర ముచే, శత్రుసైనికులను కడల్పుటకు వీలుండదు. రుష్యనులకు, సంధి ఫలితము దెలిసినప్పటికి, జర్మను వద్దతులుండు వారికి కంటిగింపు గలిగెడిది. బ్లావి విక్రమ యధికారము నానాటికి సన్నగిల్లు చున్నది. జర్మనుల నిరంకుశపద్ధతులను, రుష్య నులు విశేష కాలము సహించజాలరు. రుష్యను లకు బ్లాకుసీయందుగల నాకాదళము శత్రుత్వా ధీన మయ్యెనని దెలియుచున్నది. ఇట్టి దౌర్జన్య పద్ధతులు రుష్యనులను త్వరలో రగల్కొల్పునని యూహింపవచ్చును. మిత్రమండలివారు రుష్య నుల స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుటకు తగిన ప్రయ త్నముల గావించ దలచుచున్నారు. ఈ ప్రయత్న ములు త్వరలో సఫలమయ్యేనేని శత్రువుల పన్ను గడలు సమయుట నిశ్చయము.

శత్రువులస్థితి యిటుల నిరుత్సాహకరముగ నుండగ, అమెరికను లసంఖ్యాకులుగ వశ్యమ రంగమున కరుదెంచుచున్నారు. వీరు యుద్ధమున క్రొత్తగ బ్రవేశించుటచే, నూతన జవసత్వము లతో సంగ్రామమున పాల్గొన గలుగుదురు. వీరికి గల సాధనసంపత్తి యపారము. వదిలక్షలమంది అమెరికను సైనికులపుడే వశ్యమరంగమునం దు న్నారు. వీరిరాకను జర్మను జలాంత్రగాము లాపలేకబోయెను. అనుదినము వీరిసంఖ్య హెచ్చు చున్నది. అమెరికనులు తమసైన్యమును ఇటలీ

సహాయార్థమంపి వారిలో యుత్సాహము పురి కొల్పి బూనుకొనుచున్నారు. అందుచే పరిస్థితుల నన్నిటి గమనించిన, జర్మను విజృంభణము జయ ముగాంచునని, నూహించుట కవకాశ మెక్కడను గాన్పించదు. కాని యికముందు రెండు మూడు మాసములు, యుద్ధము భయంకరముగ నుండక తప్పదు. జర్మనులు తమ కడసారి యత్నమును గావించెదరు. ఈ యత్నము విఫలమయ్యేనేని, జర్మనుల విజృంభణకే యుడిగినటులనే ఎంచి కొనవచ్చును. ఆపైన శత్రువులు రక్షణమార్గము నవలంబించెదరుగాని అవస్థానము జరుప జాలరు. ఫాక్సు సేనాని అట్టి యుత్సాహ సమయ మునకై వేచియున్నాడు. అనుకూల తరుణమున తన మూలబలముల నన్నిటి నుపయోగించి శత్రు వులపై విజృంభించుటకు దుష్టెట్టును. ఆసమయ మున మిత్రమండలి విజృంభణ మనిచ్చియుముగ సాగుటకు సందియముండదు. అంతవరకు ప్రజ లోపికతో వేచియుండుటవసరము. మిత్రమండలి విజయముపై భారతీయాశయ సాఫల్య మాధార పడియున్నది. భారతీయులు ధనమును సైనిక బలముల నధికముగ ప్రోగుజేసి శత్రు పరాజయ మునకు దోడ్పడుట ధర్మము. మద్రాసు రాజ ధాని యంతవరకును తగినటుల కృషిసలుపుచునే యున్నది. యుద్ధమును విషయమై యీ రాజ ధాని తిరిగి నాల్గవక్రమ ముక్రమించినది. రాజ ధాని ప్రాముఖ్యతనుబట్టి తిరిగి త్వరలో నున్నత స్థానము బడయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. భార తీయుల సహాయ మీ సందిగ్ధస్థితియం దమూల్య ముగ నెంచబడును. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును శత్రు వుల దాడినుండి రక్షించిన గౌరవము భారతీయు లను దక్కుగాక!

బర్లెండు : సాంఘాతిక స్వసరిపాలనము

బర్లెండునమస్వము పరిష్కరించుటకు బ్రిటీషు దీవులందలి భాగములం దన్నిటికిని, సాంఘాతిక పరిపాలన మొనగుటయే ముఖ్యసాధనమని, ప్రము ఖులు గొందరు ప్రధాన మంత్రిగారికి నిజేదించిరి. ఈ యున్యమము సమంజసమే యయినను యుద్ధ సమస్యయుగు విరిషు సమస్యపరిష్కారము నాల సింఛుటకు తోడ్పడగూడదు. అందుచేతనే లేబరు సంఘముపక్షమున ఆడమ్ ఫోగారు తమ యభి ప్రాయమును సందర్భముగ దెలిపిరి. విరిషుసమ స్వము నిలిపి యుంచుటకు, సంయుక్త రాజ్యాంగ విధానము నేర్పరుకవలయునని నొక ముష కల్పించి నచో, లేబరుపక్ష మేమాత్ర మంగీకరింపదనియు, విరిషుసమస్వము వెంటనే పరిష్కరించి పిమ్మట నీ విశాలసమస్వ గూర్చి నాలోచింపవలయు ననియు, ఆడమ్ ఫోగారు వ్యక్తపరచిరి. ఇట్టి విశాల సమ స్వము సంగ్రామమధ్యమున పార్లమెంటుసభ చర్చిం చుట సాధ్యపడదనియు, అయినను బర్లెండు ఇంగ్లండు, వేయి, స్కాట్లాండుదేశము లన్నిటికిని సమాన స్వత్వముల నొసగుచో, అధినివేశ రాజ్య ముల వారమితముగ సంతృప్తులయ్యెదరనియు, ప్రధానమంత్రిగారు నుడివిరి. అధినివేశ రాజ్యముల వారును అమెరికావారును, ఆంగ్లేదేశము బర్లెండు విషయమై తగిన విశాలహృదయము జూపి, న్యాయ మగు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించ లేదని, దలచు చున్నారని, లాయడుబార్డిగారు దెలిపిరి. ఆంగ్లేయ పక్షపాతులగు అమెరికను ప్రముఖులు గూడ, విరిషుసమస్వ యింకను పరిష్కరింపబడ లేదని తమ యసంతృప్తిని దెలుపుచు లాయడుబార్డిగారికి లేఖలను వ్రాసిరట. ఈ కారణముల నన్నిటి జూచిన, విరిషుసమస్యపరిష్కారము యుద్ధవిజయ

మున కత్వంతావసర మగుచున్నది. అమెరికను లీ విషయమై కట్టడల జాబుచున్నారు. సమయ మునకు దగిన విశాలభావమును గనుబడిచి ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి సమస్యను వెంటనే సంతృప్తి కరముగ పరిష్కరించెద రని యాహించెదము. కాని సాంఘాతికపరిపాలనా విధానము గూడ దీని వేయ దగ్గదిగాదు. దాని విషయమై ఆంగ్లదేశ ప్రముఖులును, ఆధినివేతరాజ్యములవారును, యోచించి తగిన ఏర్పాటులను సూచించుట లాభకరము. ఈ విషయమై అమెరికనుల నుండి తగిన హితము బడయవచ్చును.

దర్శి చెంచయ్యశ్రేష్ఠిగారి నిర్బంధము: ఆశాశీరణము

దర్శి చెంచయ్యశ్రేష్ఠిగారి నిర్బంధము ఆంధ్ర దేశమునం దాందోళనము గలుగ జేసెను. ఆంధ్ర దేశసభలు చెంచయ్యగారి విమదల గూర్చి తీర్మానముల గావించి యుండెను. కాని ఫలితముగలుగ లేదు. తుట్టతుడకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి చెంచయ్యగారి సోదరులు విజ్ఞాపనమంపిరి. అందు లో నిజజ్ఞతని దెలుపుచు, నిర్బంధ విమోచనము గావించవలయునని గోరిరి. చెంచయ్యగారు 1912 వ సంవత్సరమున కాళిభొర్నియాకు వ్యవసాయ విద్య నభ్యసించుటకు వెడలిరి. వారు విద్యాభ్యాసమును ముగించి, స్వదేశమునకు మరలివచ్చుచుండగ మార్గమధ్యమున సింగపూరునందు నిర్బంధమునం దుంచబడిరి. అటుపిమ్మట ఆలిపూరు జయిలులోనికి దిసికొనిరాబడిరి. పిమ్మట కానమూరు జయిలులోనికి మార్చబడిరి. కాని యింతకాలము నుండియు వారినిర్బంధకారణములు వెల్లడికాలేదు. ఇప్పుటికి చెంచయ్యగారు దాదాపుగ రెండుసంవత్సరముల ఎనిమిదిమాసములు నిర్బంధశిక్ష ననుభవించిరి. వీరి జ్యేష్ఠసోదరు లిరువురు గతిందిరి. ఈ దుఃఖములచేతల్లి కృశించియున్నది. చెంచయ్య గారే కుటుంబ పోషణమున కాధార భూతులుగ నున్నారు. అట్టి స్థితిలో తమ సోదరుని నిర్బంధము నుండి విడుదలయైనను చెయ్యవలయుననియు, లేని యెడల వారిని విచారణకు దెచ్చి దోషియని తేలిన తగిన శిక్ష విధించవలయుననియు సోదరులు విజ్ఞాపనమంపిరి. అందుపై పెంట్లెండు ప్రభువుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగారు “దర్శి గురుస్వామి, రంగయ్యకంపిస విజ్ఞాపనము ప్రభుత్వమువారి కందినది. అందు విషయ మాహించివబడుచున్న” దని ఈ సోదరులకు వ్రాసినటుల తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి లేఖనబట్టి కొంచెము ఆశ పొడ గట్టుచున్నది. చెంచయ్యగారి దివివరకే దాదాపు మూడు సంవత్సరముల శిక్ష ననుభవించెను. పెంట్లెండు ప్రభువుగారు తమ యుదారభావము జూపి, త్వరలో చెంచయ్యగారి నిర్బంధ విమోచనము గోవించి, ఆర్యవైశ్యుల యొక్కయు, ఆంధ్రముహాజనులయొక్కయు కృతజ్ఞతావందనములకు బాత్మలయ్యెదరు గాక యని గోరుచున్నారు.

ప్రత్యేకాంగ్రెసు సమావేశము : ఆంధ్ర దేశము

ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకాంగ్రెసు సమావేశము నాహ్వానము జేయవలయునను నభిప్రాయము నాంగ్లములలో విశేషముగ వ్యాపించుచున్నటుల మా పత్రికలో ప్రచురింపబడుచున్న లేఖలవలనను, గ్రామాదులలో జరుగుచున్న సభా తీర్మానముల వలనను, విదితమగుచున్నది. ఆంధ్ర ప్రముఖులు కొందరు ముందంజవైచి, ప్రత్యేకసభ నాహ్వానించినదిగూడ ప్రకటించబడెను. ఈ సభకు లోకమాన్యుడే యధ్యక్షత వహించవలయునను భావము గూడ గాంధీదేశమున వ్యాపించియు

న్నది. లోకమాన్యు డాంగ్లదేశమునకు వెడలుటకు నిశ్చయించినటుల తెలియుచున్నది. అటులయిన వారి యధ్యక్షతకు పిలు గలుగదు. ఆంధ్రదేశమున సభ జరుగుచో నేపురమున జరుగవలయును, సాధనసంపత్తి సమకూర్చు టెటులను సమస్యలే దేశము నెదుర్కొనినవి. కాని, దేశీయమహాసభను విశాఖపట్నమున జరుపుటకు నిశ్చయించినటుల గా. వేంకటకతిరాజుగారు, నరసింహరాజుగారు, ప్రభుల లక్ష్మీకృష్ణసింహం కుంతులుగారు మొదలగు ప్రముఖులు, అఖిలభారతీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు వ్రాసినది, యొక విలేఖకుడు వ్రాసిన లేఖను నిన్నటిదినము బ్రచురించి యుంటిమి. ఈ వార్త నిజమయినచో, విశాఖపట్నము ప్రముఖులు ఆంధ్రదేశ కారవమును నిలువజేయరనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసుసభ ఆంధ్రదేశమున జరిగినను జరుగకున్నను, ఆంధ్రదేశము కాంగ్రెసు సభను వహించుభారము బూని సమకట్టుట ప్రశంసార్హము. ప్రత్యేకరాష్ట్రీయ సంఘము నొనగట్టచే, ఆంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసు యుద్యమముపై నెట్టి యభిమానము ప్రబలివదో గమనించుచో, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును భగ్నము జేయ దలచువారు తమ యవ్యక్తమును గూర్చి విచారించక మానరు.

అన్యదేశ ప్రవాసము

ఈ దేశమునుండి బ్రిటీషు గవర్నమెంటుకు కూలీలబంపుట నిరుత్సాహకరము వదియవ తేదీ వరకు సాగెను. పెంట్లెండును ఫిజీదీవులకును ఎమి గ్రేషను పూర్తిగ నాపబడెను. నిరుత్సాహకరము నేటాలునుండి 2440 మంది హిందూదేశమునకు తిరిగివచ్చిరి. స్ట్రీట్సు సెటిల్ మెంటుకు వెడలు ప్రయాణికుల సంఖ్య దగ్గెను. బర్మాకును, సింహళమునకును వెడలు వారి సంఖ్యగూడ దగ్గెను. నౌకలు తగ్గుటయు, కాలమానము సరిగ నుండుటయు నిందులకు కారణముగ సూచించబడినది. మద్రాసురాజధాని దాటి హిందూదేశమందలి యితర భాగములకు రిరిజిరి మంది వెడలిరి. బర్మా నుండియు సింహళమునుండియు తిరిగి వచ్చువారి సంఖ్య గూడ దగ్గెను. రబ్బరుతోటలలో పనులు తగ్గుటచే కూలీ లభికముగ స్ట్రీట్సు సెటిల్ మెంటు నుండి తిరిగి వచ్చిరని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు.

పార్లమెంటులో అల్లరి

పార్లమెంటుసభలో నేషనలు సర్వీసు బిల్లుపై చర్చ జరుగుచున్నపుడు, అల్లరిగ ప్రవర్తించినందులకు బిల్లింగుగారిని సభనుండి వెడలిపొమ్మని స్పీకరుగారు రాజ్ఘాపించిరి. కాని బిల్లింగుగారు వెడలలేదు. సార్జంతుగారు వెడలిపొమ్మని కోరిరి. కాని బిల్లింగుగారు రింకను నిరాకరించిరి. పిమ్మట, పార్లమెంటుసభ యాపివేయబడెను. నేషనలు గొందరు బలవంతముగ వారిని బయటకు సాగ నంపిరి. ఇంతటి యల్లరి, హిందూదేశ మందలి శాసననిర్మాణసభలలో నెప్పుడును జరిగియుండలేదు. శాసనముల నెడలను సక్రమ ప్రవర్తనము నెడలను గౌరవము, హిందూదేశమునం దధికముగ గన్పట్టుచున్నది.

ఉచితవిద్య

విశాఖపట్నముజిల్లా మేలుపాకయందు ఉచిత విద్య గలపుట కున్నత ప్రభుపాతశాల 1909 సంవత్సరమున నెలకొల్పబడినది. 8-వ తరగతి వరకు ఉచితవిద్య గరుపబడుచున్నది. దాదాపుగ 200 మంది విద్యార్థులు గలరు. కాని పాతశాల

వ్యయము చాలవరకు స్థాపకులగు ముద్దా సోనుప్ప శాస్త్రిగారు భరించుచున్నారగాని, తగిన ధన సహాయము ప్రజలనుండి చేకూర లేదని దెలుపబడినది. ఇప్పుటికి 2266 యాశ్రయములు ఋణమున దట. ప్రజలీ పాతశాలకు తగిన ధనసహాయము జేసి, విద్యాదానము గావించుట భాగ్యము.

రాజ్యాంగసంస్కరణ ప్రకటనము

మాంటాగూగారి రాజ్యాంగ సంస్కరణములు లేవటి సోనువారమునాడు బ్రచురింపబడునని, నేటి తంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. సంస్కరణములను త్వరలో బ్రచురింప నిశ్చయించినందులకు ప్రభుత్వము వారభినందనీయులు.

సిగ్గువార్తలు.

(మాన్యుక్టు విలేఖరి వద్దనుండి)

సిగ్గు, జూన్ 27:-నే నింతకు పూర్వముమీద తేఖ వ్రాసిన పిమ్మట, భారతీయులకు కమిషనరు నిచ్చు నియమములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఈసలహాలు చాల విచిత్రమగు లోపలైనవి. కాని అవి చాల పురోవృద్ధిని సూచించుచున్నవి. ఈ విధానము “నిరోధ దాడుకమని” కొందరిభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని అది మిగులజాగ్రూకతతో తయారు చేయబడినదిని యెల్లరును గ్రహింపవలెను. ఇక ఇండియాను ఊర్వగ్రస్తుల సంఖ్యను వృద్ధి గావించుటకై సామ్రాజ్య కాసన సభాసభ్యులు ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. కాని యిట్టి యుద్యోగులను తరిష్ఠియడు చేయుట కెట్టి కళాకాలము హిందూదేశమున లేకపోవుట విచారదాయకము.

పల్లెలయందు పొరుగువ్య సంస్థాపనముల విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన తీర్మానము ముఖ్యమైనది. గత జనవరి నెలలో కానిటరీ కమిషనరు ఢిల్లీలో సమావేశమై యిట్టి ప్రతిష్ఠాపనము లవసరమని నిశ్చయించిరి. ప్రతిమండలము నందును యొక ఆరోగ్యకాఫోర్వోగ్రస్తుని నియమించి, ఆతనికి తగినజీతమును, సహకారులను యేర్పాట్లు చేయవలెననియు, వీరి కగు ధనవ్యయము లోకలుభండు, రాష్ట్రీయాదాయముల నుండి వెచ్చింపవలయుననియు మీరు సహవాసిచ్చిరి. సివిలు సర్జనులు పల్లెలయందలి ఆరోగ్యశిక్షిని గమనింప నిశ్చరతేకుండునట్లు వీరే ఆపని చేయుచుందురు; అంటురోగముల నారసి, వాని నివారణోపాయములను వీరు గమనించుదురు; టీకాలు మున్నగువానిని వీరు వేయించుచుందురు; పాతశాలలు పరిశుభ్రముగనున్నచో, లేవోవీరు పరిక్షించుచుందురు; పల్లెలయందలి, కాలవలు, నీటిసప్త మొదలైనవానియందలి లోపములను తొలగించుచుందురు; కినిమాయంత్రముల సహాయముచే పొరుగువ్యవ్యాపకమునకై ప్రయత్నించెదరు. ఇండియాప్రభుత్వమువారి సలహాలను స్థానికప్రభుత్వములకు జంపిరి. ఈ విధానమును సర్వత్ర యుపయోగించుటకు పూర్వమొకటి రెండుజిల్లాలలో యెటువలెనునో పరిక్షించవలసినదని ఇండియాప్రభుత్వమువారులవసనిచ్చుచున్నారు. సంగ్రామమువలన నీవిషయములకు తగినధనసహాయముండుట కష్టమైనను సాధారణశిక్షితముల మరల చేపూడినతోడనే యీసలహాల నవసరించి వర్తించులాగున యేర్పాట్లు చేయవలసినదని స్థానిక ప్రభుత్వములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇందులకు వ్యయము స్థానిక రాష్ట్రీయాదాయములనుండి కైకొనవలసి యున్నది. ఇది ప్రజాసమ్మతిముగ నుండకాలదు.

వైనికులజేర్చు సంఘమున, పరికరముల నేకరించుసంఘమున బాగుగపని చేయుచున్నవి. ఇండియాను వైన్యమున ననేకులు జేరుకట్టు చేయవలెననియు, సంగ్రామేతర విషయములలో పనిచేయు విరోపియనుల నీవైన్యమున యుద్యోగస్థులుగ పనిచేయుటకు రానింప వలసినదనియు అన్ని రాష్ట్రములకును ప్రకటన లేఖల సంపబడినవి. సామ్రాజ్య, స్థానిక నేతలొనగ్గువారు తమశక్తికొలది సంగ్రామసహాయ మొసంగిరని ప్రభుత్వమువారు తెలియబరచినారు. కాని భారతీయులను, శ్రీయును చేయగల గుమాస్తాపనిని చేయు విరోపియను లనేకులు సిగ్గులో నున్నారు. వీరిందని వైన్యమున జేర్పరలెను. వైన్యప్రధాన స్థానమునకు, మందుగుండు సామానుల సంఘము నందును యున్న వైనికోవ్యోగు లెల్లరును సంగ్రామమునకు పోవలసినదే!

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(119)

ద ర ఖా ను లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి రెండు పౌన ఈయబడును. వృత్తివన్న లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరు వ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా ను న మూ నా.

మదరాసు క్యాంకి వారికి,.....1918.

కో క థి ప తి,

అయ్యో,

ఇందులో .....రూపాయలచెక్కున లేక కొక్క మును పంపుచున్నాను.

దీనికొక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిషరీనోటు *) మొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మున ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండెదన్ని తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 23, 25, 27 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

1. టెరీలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు కృతజ్ఞుడనయ్యెదను.

పేరు,.....నిలాసము..... (స్వస్థముగ వ్రాయుడు.)

వి రో వా మ హా న ం గ్ర మ ము

(రైలుకు ఏ జి స్సీ.)

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్యయుద్ధ సంఘ సభలు.

లండను, జూలై 1:—4-5-6 సమావేశములు జూన్ నెల 23-26-28 తేదీలను జరిగెను. యుద్ధానంతరార్థిక విధాన మును గూర్చిన చర్చయే ఈ సభలలో జరిగినది. బ్రిటిషు దేశపు “వాను ఫెరసు మెటలు ఆర్ట్స్” నందలి తీవ్రమును సభ వారను చుటించి ఆలోచనములను జర్మనీదేశపు సంఘములవారియొద్ద నుండి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యవాదు లెవరును కొనగూడదని సామ్రాజ్య దొరతనమువారు కట్టుబట్టును జరుపవలెనని తీర్మానించిరి. సామ్రాజ్యమునందు లభించు నవకృత పదార్థములలో పరిశ్రమల కవసరమగునవి సామ్రాజ్యదేశముల వారికిని యుద్ధసంబంధము గల మిత్రమండలివారికిని యద్ధములన కలిగిన పారిశ్రామిక నష్టమును తోలగించుకొనుటకు కారలసియున్నవి గాన నవి ఇతరులకువేయకుండ సామ్రాజ్యదొరతనమువారు చూడవలెననినారు తీర్మానించిరి అటులే మిత్రదేశములలోని అవకృతపదార్థములు కొన్ని సామ్రాజ్యదేశములవారికిగూడ లభించునట్లు ఏర్పాటు జరుగవలెననిరి. ఈసామగ్రి లాయా సామ్రాజ్యదేశముల ఆన సరమునుబట్టి వారి కందచేయుటకు ముందుగా నేర్పాటులను చేయవలెను. అంగులకు విషయములను గ్రహించుట కేర్పడిన సంఘమువారు పంటదారుల ప్రతినిధులతోను వ్యాపారులతోను ఆలోచించుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యమని వారు తీర్మానించిరి.

చ క్క ర.

లండను, జూలై 1:— సామ్రాజ్యమున చక్కెర నధిక మగ చేయటముగూర్చి దొరతనమువారు విధానమును నిర్ధారణచేసిరాయని క్రాఫ్టుగారు పార్లమెంటుసభలో నడిగిరిదాని వినిగూర్చి ఆలోచించుచున్నాము. ఇది సామ్రాజ్యవాదుల కంద తికిని ముఖ్యవిషయమని నేనెరుగుదునని బోనెగ్గా గారనిరి.

నర్ సింహగారు సార్వభౌముల సందర్శించుట

లండను, జూన్ 28:—నేడు సార్వభౌములు సింహ గారికి దర్శన మొసంగిరి.

కు ట్ర కే ను.

లండను, జూలై 1:—నర్ జోసెపు జోసెను, వెర్నను అతనికొద్ది కాగలు హను గార్లు కుట్రచేసిరిని కేసుచేయబడినది. వారు విచారణలో నిర్దోషులమని తెలిపిరి. తెలుపబడిన విషయములు క్యూరూర సుదృఢమున తెలుపబడిన గాని బ్రిటిషు కారినై విరోధముచే తెలుపబడలేదని ముద్దాయిలవాద మని జోసెను గారి వ్యాఖ్యవాది నడిపెను.

నర్ ఆర్థుల్ గారికి క్రభువిరుదము.

లండను, జూలై 1:—పార్లమెంటు సభ్యుడగు లీ గారికి క్రభు విరుద మియ్యబడినది.

ఆర్మీనియనుల మొర.

లండను, జూలై 1:—ఆంగ్లకార్మిక సమావేశమున ఆర్మీనియనులవిషయమున నతిదీనముగ విన్నవించబడినది. యుద్ధరంగములలో నెవరునుగూడ ఆర్మీనియనులపట్ల సులుపబడి నట్టి ఘాతుకచర్యలు జరుపవలెనని. యుద్ధారంభమునండియు తురుష్కులచేసిన ఘోరకృత్యములకు లెక్కలేదు. వారు తురుష్కు ఆర్మీనియాలో 10 లక్షలయందలి హత్యచేసిరి. రష్యా ఆర్మీనియాలో 20 లక్షలయందలి కిపు డట్టితియే పట్టినట్లు. కృష్ణసంఖ్యాక మైనను బహుప్రాచీనమగు నీజాతి అంతరింపకుండ ప్రజాసత్తాక వాదులు కాపాడవలె నని వారు విన్నవించిరి

హిందూదేశ కలిసాలనా తృప్తము.

నర్ వాలెంటైన్ షిరోలుగారి భావములు

లండను, జూన్ 27:—నర్ వాలెంటైన్ షిరోలుగారు మైముస్ప్రెస్ లో నొక వ్యాసమును వ్రాసి ఆంగ్లప్రెస్ వారికి:— ప్రస్తుతి మహాయుద్ధమునందు మహాప్రజాసత్తాక ప్రభుత్వముల చర్యలన ప్రజాప్రభుత్వ సంస్థాపనల విలువనుగూర్చి వాఖాన ములుకృద్దయినవి. యుద్ధమునందు హిందూదేశము సన్నిహిత నలన ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు హిందూదేశ స్థితిని గూర్చియు, కాలక్రమమున స్వపరిపాలనా విధానములను ప్రజలకు కేర్చి హిందూదేశమును గూడ బ్రిటిషు సాంఘాతిక జాతి బృందములందు చేర్చుటను గూర్చియు తమ భావములు మారినవనియు నర్ వాలెంటైన్ షిరోలుగారు రినిరి. హిందూదేశ మునందు కలు ప్రజాసత్తాక వాచమున విజృంభింప జూచుచు విపత్కారణములగనంద్రిబ్రిటిషుసంబంధమునకును, పాశ్చాత్య నాగరికతకును విరుద్ధభావముతో తీవ్ర పరివర్తన గోరు కొంద అు గలరని షిరోలుగారి నభ్యుక్తము. హిందూదేశమునందలి విజ్ఞానలలో ననేకులు ప్రజాసత్తాక పద్ధతులతో సక్రమాభివృద్ధికర మగు రాజ్యాంగ తంత్రమును అంగీకరించు ప్రయత్న లను మనచుట్టును చేర్చునని కల్పితలేక వాడులను కాశ్యోత్యముగా నోడించుటకు యుద్ధమే అవకాశము గలిగించెనని షిరోలు గారు నమ్మిరి. ప్రజాసత్తాక పద్ధతులవై సక్రమాభివృద్ధికర రాజ్యాంగ విధానము జరిగిలన యోగ్యమైనదే. దానిని పరికిరించుచో ప్రమాద మేమియు నుండదు.

ప్రాస్తు

బ్రిటిషువారి అవస్కందము.

లండను, జూలై 1:—ఆదివారమువాడు ఆమెలు అడవిలో మే మొకస్థానము నాక్రమించితిమి. దెన్ని నుకొరకు పడచుటన్న కందకములవైని రాత్రివేళ వాడినట్టితిమి. తూర్పు పరగణా నేనలు సంవృతజానున అచ్చివును ఈకావ్యమున తలపడి 34 గురిని కొన్ని మఃఫిరంగులను కళిపవచునని తమస్థానములను బలపరుచుకొ నెను. శత్రువులు తెలపడగా నోకెంచెను. అచ్చివును త్రరమునను ఆగ్రాను కాగ్నేయునునను రాత్రెవకు తూర్పునను మెర్రి-వెనెను-కవియాస్స కాలుకలకు సమీపము నను శత్రువులు ఫిరంగుల నధికముగా కాల్చిరని ప్రాప్త్యనందలి బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

పారిసు వై చాడి

పారిసు, జూలై 1:—నిన్న రాత్రి గం 11.55 లకు విమానములు వచ్చెననియు గం 12-20 కు॥ అన్నియు మంలిపోయెననియు తెలుప పెద్దగంటలు మోగింపబడినవి. వచ్చుచున్న విమానములవై ఫిరంగులను కదలుటచే నవి పారిసు నగరమును చేరనేలేదు. రాత్రి గం 12-48 ని మరల విమానములు వచ్చెనని తెలుపబడినది. దూరపు కేటలమీద బొంబులు పడినది. గం 2-20 కు విమానములు పోయినవి.

యుద్ధవిధానము.

లండను, జూలై 1:—గత నెలలో యుద్ధవిధాన మంతయు విమాన సంక్రమముగానే జరిగినది. నట్లులేని ప్రతిరాత్రియును శత్రువిమానములు వైకి లేచుచునే యుండెను గాని మాకవి కలిగింపగల ఆభ్యంతరము వానికి కలుగు దానియందు మిక్కిలి స్వల్పాంశముగా నుండెను. రైనులాంకునందు విమానములు నిరంతరమును సంచరించుచునే యుండెను. గ్రామములందు తిగుల బడుచున్నయిండ్ల మంటలు కనబడుచు నే యుండెను. ఇటీవల చాల ప్రదేశములను వశపరుచు కొంటిమి. గత రాత్రి అచ్చివును త్రరమున కలిగిన ఫలితము గూడ నదియే. ఇక ముందవి యుపకరించ గలుగును. ఆ ప్రదేశమందు ఫల్యాక్రమణ మునకిది రెండవసారి. ఇప్పుడు మాకుకలిగియున్నయందును అవకాశ వికసనునందును మేము కోరిన రీతిని అనుకూల్య మధికమైనద బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

పరాసువారి దాడి

లండను, జూలై 1:—మాంటిడిదరు నా నునులకు నడుమ మేము దాడినట్టి 20 మంది చట్టుకొంటిమి. కట్టిత్రరమున శత్రువుల ముఖ్యస్థానము నాక్రమించి 26 గురిని చట్టుకొంటిమి. పాసి-ఎం-వాలాను విల్లిలకు నడుమస్థానములనుబల పరుచుకొని మోస్టోముకి ఆగ్నేయునునందును కేగితిమి. సోర జరిగినది. నిన్న నాక్రమించిన స్థానముల నన్నిటిని నిలుపుకొంటిమి. ఆస్రాంతములలో 200 మంది మాకే మైని పరాసువారు తెలిపిరి.

జకోస్లావకులకు విజృంభి.

పారిసు, జూలై 1:—వేరువేరుజాతీయతలకు భంగము కలుగగూడదను భగ్యమును పరాసువారు తమకృత్యముగ ననుసరించువారగుటచే వారు స్వపర్యవక్షాపార్థము జకోస్లావు జాతుల వారి కోరికలు యుక్తమైనవని పరిగణించిరి. యుద్ధానంతరము వారిరాష్ట్రములను ఆస్త్రియావారి యాజమాన్యమునండి తొలగించి వానికి స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకు తోడ్పడెనని వాగ్దానము చేసిరి. ముందు జకోస్లావకు దొరతన మేర్పడువరకును జకోస్లావకు జాతీయసంఘమును పరాసువారు పరిగణించి నంగీకరించిరి. అపేక్షనగూడ జకోజాతీయ సంఘకార్యదర్శికి లేఖ వ్రాసిరి. మిత్రమండలివారి సహాయమున జకోస్లావకు రాజ్యము పోలండుయూగోలతో గలసి విత్తులమై జర్మనుల ప్రాముఖ్యమునకు నీ రో థ క ము కా గ ల యు. భా వి కా ల ము న యూ రో ఫు న ం దు కా ం తి స ం వ ర్ధ య మ కా గ ల దని పరాసు ప్ర జా స్వా మి కు ల క ట్టు ము న పి చె ను గారు నడిపిరి. బొల్షుగారికి గూడ పిచ్చెనుగారుటలే వ్రాసిరి. ఆంగ్లదేశపు దొరతనమువారు గూడ పరాసుదేశపు దొరతనమువారితో నేకీభవించిరి. చిన్న రాష్ట్రములవారి స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటయే మిత్రమండలి సంకల్పము గాన జకోస్లావకు లీ సమరమున మిత్రమండలికి తోడ్పడుట స్వాతంత్ర్య సంరక్షణకాగమే యని విదితమగును గాన దానివలన మంచి ఫలితములు కలుగునని బొల్షుగారు వ్రాసిరి.

బ్రటిషు సేనల ప్రశంస.

లండను, జూలై 1:—జూన్ నెల 28-వ తేదీన విజయములను బడెసినందుకు రెఫ్రెండ్రు జనరలు హెకింగ్ గారిని వారి సేనలను విమానదళమువారిని ఇతివలను మార్గములనుగా రభివందించిన వార్తాపరిఘటనలను తెలిపిరి.

ఆంగ్ల సేనల ప్రతిభ.

లండను, జూలై 1:—రాత్రినేక ఆంగ్లదళము వారు బిస్మమున తలపడి 50 మందికి మరణింపగలను పట్టుకొంటిమి. ముగ్గునకొరకు దక్షిణమున నొక స్థానము వాక్రమించితిమి. జూన్ నెలలో 30 మంది ఉద్యోగులను 1927 మంది నైనికులను పట్టుకొంటిమి ముగ్గులు హేగుగారు నేడురాత్రి ప్రకటించిరి.

విమానములు.

జూన్ నెల 30 వ తేదీన మా విమానములు బాగుగా పనిచేసినవి. మేము 29 విమానములను నేలనున్నాము. 10 విమానముల యంత్రములను భగ్గుముచేసితిమి. చాలవోట్ల పరిశీలించి తేలుపుటలను మోకతెప్పులు చేసి కేట్రు కేట్రు స్థానముల నభ్యధికముగా నాశము చేసెను. పగటిపూట 29½ టన్నులబొంబులను రాత్రి 17 టన్నులను వదలితిమి. వానిలో 7 టన్నులు బోర్నియై నేమిద పడినవ్వమున కలిగించె నని మార్గములనుగా తెలిపిరి.

ఆంగ్ల విమానముల విజయము

లండను, జూలై 2:—మా విమానములు జూన్ 29 వ తేదీరాత్రి మాన్మేయ రహాయనిక యంత్రాలపై బొంబులను వదలెను. జూన్ 30 వ తేదీన కనుబడిన విమానముకటి మరల వచ్చెను. ఆ వాడు రాత్రి బోలెద విమానాలమీదను ధియోటవిల్లి రెమిల్లి లాడ్లొక్కొక్కటి సారాబకమానములమీదను బొంబులను వేసితిమి. సోమవారమునాడు కారాకు ప్రైలెను మెట్టు సామానులమీద బొంబులను వేసితిమి. ఒక కేట్రువిమానమును భగ్గునము చేసితిమి. మాని రెండు కనుబడి లేదని వైమానికమంత్రము తెలిపిరి.

జర్మనుల అవస్థానము.

లండను, జూలై 2:—ఓయిటీమరను రంగములందు జర్మనుల ప్రయత్నములు విఫలమైన పిమ్మట ఆంగ్ల దళమునకు మోస్తాయికి దక్షిణమునను మిత్రమండలివారు జర్మనులకు చాల తొందర కలిగింపసాగిరి. వారెంత తొందర కలిగించినను జర్మనులు తలపడకుండుటచే జర్మనుల కట్టి ఆటంకములు కలవని స్పష్టమైనది. వారు రైల్వేకు చాల దూరముగా నుండుటచే సామగ్రిల నవట చేర్చి అందజేయుటకు సాధ్యపడదని తోచుచున్నది. ఆస్ట్రీయావారి పరాజయమును ఆస్ట్రీయా హంగరీలో కలతలను గూడ నిండుటకు కారణముగా వచ్చును. ఇక మూడు నెలలవరకును కొంత విషమస్థితి యందు నని తలపడినను జర్మనుల ఆక్రందనము నిరోధింపగలనున ధైర్యము మిత్రమండలికి బాగుగా కలిగింది.

కెరెస్పిగారు.

లండను, జూన్ 30:—కెరెస్పిగారు పారిసు పురమున చేరిరి.

ఇటలీ

ఇటలీలో నాంగ్ల సేన.

లండను, జూలై 1:—తొందరలేవు. మేము రెండు సార్లు దాడినవి కొంతమందిని నష్టపరచి కొందరిని పట్టుకొంటిమి. 6 విమానములను నాశముచేసి 1 విమానయంత్రమును భగ్గుము పరిచితిమి. ఒక ఆంగ్లవిమానము మరల రాలేదని బ్రటిషువారు తెలిపిరి.

ఇటలీ వారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 1:—ఆదివారమునాడు మేము తలపడి కోల్పోయినా వాక్రమించితిమి. దినమంతయు సభికముగా పోరి కొల్లెఱులగుడ వాక్రమించితిమి. కేట్రువులు రెండు సార్లులు వాంటే వెల్లులాయెద తలపడగా రెండుసార్లును నిరోధించి ఫిరంగులనుగాల్చి వారిగుంపు సభికముగా నాశము చేసితిమి జూన్ నెల 29-30 తేదీలను కేట్రువుల కపరిమితమగు నష్టము కలిగినది. 88 గు రుద్యోగులను 1925 గురు నైనికులను మేము పట్టుకొంటిమి. మాన్మేయ స్వల్పము. జగ్నాప్రాంతమున కేట్రువులు తలపడియోడిరి.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియా వారు సంధిని నిరసించుట.

మెల్బు, జూలై 1:—పురమందిరమున జాతీయకార్యకర్తలను రద్దీలో తొలగించుటో సమావేశమైరి. సభాధనము ప్రజలతో నిండిపోయింది. సంధియత్నమును వారు పూర్తిగా నిరసించిరి. రహ్యమార్గము నకు సరింపకలేనను మానవుడు నేక ద్రోహియని వెనుక కార్యక ప్రధానమంత్రిగా నుండిన స్కాడెనుగారు నడిపిరి.

ఆమెర్రికా

మెక్సికో, యునైటెడ్ స్టేట్సు.

వాష్టింగ్టను, జూన్ 30:—మా నెహాయలపై పన్నులను విధించుటను గూర్చి మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు కడచిన పిబర 10-వ తేదీన ప్రకటించిన యుత్తరువుపై యునైటెడ్ స్టేట్సు రాజ్యాంగకాళివారు ఆసమ్మతిని ప్రకటించి జనరలు కెరెంజాకుపంపిరి. యునైటెడ్ స్టేట్సువారి ఆసమ్మతిని గూర్చి వెసిడెంటుగారి యుప వ్యాసమును దానిపై నిమగ్నము ముద్రింపించి మెక్సికోకు వార్తాపత్రికా సంపాదకీయ దగ్గమునకు పంపినవెనుక, ఈ ఆసమ్మతిని ప్రకటించి జనరలు కెరెంజాకు పంపుటకు నిశ్చయించబడినది. అట్టి ఆసమ్మతులను ఆక్షేపణలకు ప్రకటించుటకుముందు మిత్రదేశ ప్రభుత్వములు ఆక్షేపణ ధరింపవలసిన ప్రభుత్వపు అనుమతిని పొందుట యాచారము. పన్నులవిధించుట యుగా ఆధునులను వశపజుచుకొనుటయే యనియు దీనికి యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపరనియు యునైటెడ్ స్టేట్సు రాజ్యాంగకాళివారు చెప్పిరి.

యుద్ధము ప్రతికూలముగా తిరిగిననే తప్ప రబ్బరు దిగుమతినిగూర్చి ఆమెరికావారు చేసిన నిర్బంధములు తాత్కాలికముగా నుండుననియు, ఆమెరికాలోని రబ్బరు నిలువద్రైవోయిన వెంటనే మరల తెప్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుననియు “వెస్టానియలు టైముస్” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రుమేనియా

రుమేనియా రాజ్యాంగసభ.

అమెస్టర్డం, జూలై 1:—వ్యాసువిచారణ సమయము వచ్చింది. ఇదివరకు చేయబడిన పారబాలులకు బాధ్యతలను నిరూపించి నష్టమును కలిగించినవారికి ప్రామాణ్యత్వము విధించి అవరాధులను క్షీణింపకలే నని ప్రజలు పార్లమెంటువారి కోరుచున్నారు. యుద్ధముమును 1200 లక్షల పాను లున్నదిగాన దొరతనమువారి కార్యక సంస్కరణములకుగూడ కానింపవలెను. నేను మొదటినుండియు సమరమువలనయే నుడిచితిని. కాపాడకలిగి నంతవరకైన కాపాడుటకు నాయుండు వానికి గల నవ్యకమునలన సంధి చేసుకొంటిని విచేతనంత్రి ఆరియనుగారు నడిపిరి.

రోమేనియను సంధి

అంగీకృతమగుట.

అంస్టర్డం, జూన్ 30:—జూన్ 28-వ తేదీన రోమేనియను రాజ్యాంగసభవారు జమ్పీలో సమావేశమై కేట్రులందరితో సంధి నంగీకరించిరి. జనరలు అవెరెస్కోమును మరి 5 గురును మాక్రము సంధికి విశేషముగ నుండి రని బుభాకెట్టు తంతివార్త నడుపుచున్నది.

చీనా

చీనాలో నల్లమందు

వెకింగు, జూన్ 28:—జూన్ నెల 21 వ తేదీన లాల్పగుగారు నడిచినట్లు తెలుపబడిన విషయముల వలన చీనాలో చాల కలవరము కలిగినది. నల్లమందు వ్యాపారము నడచి చేయుటకు బదులుగా మరల చీనాదేశమునందంతటను నల్లమందు పంపిండున నల్లమందును పీయటకును అవకాశ మేర్పడుచున్నది. చీనా దొరతనమువారి సుస్వరణమును, గూర్చి వెక్కు నర్తరములనుండియు ప్రయత్నము చేయుటలన కలిగిన మంచి ఫలితమంతయును పోలవసిన స్పేర్చుడినది. దొరతనమువారు పెద్దఎత్తున నల్లమందు గోతల్లి చేర్చునవ గోరుచున్నారగాని విధానమును ప్రకటించ నుడిచింపుచున్నాడు.

జపాను

జపానువారి భావము.

లండను జూలై 1:—కన్నాటు ప్రిన్స్ ఆర్తరుగా రిటుల నొకరితో పలికిరని టైపు పత్రికకు వ్రాచుబడిన, వైత్రులన కలుగు లాభమును ప్రజలందఱున గ్రహించిరి. దీనివలన ప్రాగ్దేశమున కాంతికి భద్రము కలుగునుగాన దీని నెటులైన నిలుపవలెనని వారు నిశ్చయించిరి. జపాను యుద్ధనౌకలు మధ్యధరా సముద్రమునందును పసిఫిక్ ఇండియా సముద్రములందును చాల పనిచేసినవి. వానిని గూర్చి పత్రికలందు సరిగా ప్రశంసించ బడలేదు. ఆంగ్లనలననే సముద్రములందు నిరభ్యంతముగా వాణిజ్య నౌకలు చరింప గలుగుచున్నవి. యుద్ధారంభమునుండియు జపానువారు వైత్రుని గాధముగా పోటించిరి. ఇపుడు వారు నౌకాదళమును వినియోగించి నట్టిక మందవరమైన భూస్వామ్యమును గూడ వినియోగించుటకు సంసిద్ధులని మేము బాగుగా తెలిగి యున్నామని ప్రిన్సు గారు నడిపిరి. ఆంగ్లరాజువారి కార్యాలయమున హిందూ దేశీయులు పలువురు సమావేశమైనపుడు ప్రిన్సుగారు భారతీయల రాజధర్మని చాల కొనియాడిరి జపానులోని భారతీయులు త్వరలో స్వాగత ప్రత్యమును సమర్పించి తమ రాజధర్మని తెలుపనున్నారని ప్రిన్సుగారనిరి.

జర్మనీ

కోర్లండును జర్మను లాక్రమించుట.

లండను, జూలై 2:—కోర్లండు ఇనిగిరికే జర్మను రాష్ట్రముగా భావించబడినది రిటన్వారులో విజిలంట్ నువల్మును నడిపెను. కోర్లండును అధినితేజముగా చేయుటకు హిందెనబర్గు ఉత్తరువులను పంపెనని కోర్లండుండి తంతివార్త వచ్చింది.

జర్మనుఖై దీలమార్పు.

లండను, జూలై 2:—ఖైదీలను మార్పుచేయుమన నాలోచింప వచ్చినజర్మను ప్రతిఘటన మరల పోవుటకుగల కారణములలో చీనాలోని జ్యోతుల ప్రవాస యాత్రలను గూర్చి జర్మను దొరతనమువారితో నాలోచించుట యొక కారణము. ఆవిషయ మనుకాలముగా పరిష్కరింప బడెననిట్ల హెల్మకునలికినది సత్యముగాదు. వారు అధినితేజములలోని వారినిందరిని జర్మనీకి రప్పించుకొన గోరుచున్నారని హేగు నుండిడెయిల్ క్రానికలుకు తంతివార్త వచ్చింది.

బ్రటిషు సంఘీభావము.

లండను, జూలై 1:—సామ్రాజ్యయుద్ధ సమావేశమున జరిగిన విషయమును గూర్చి వ్రాయుచు జ్యోతు వార్తాపత్రికలు బ్రటిషు సామ్రాజ్యమును గూర్చి వ్రాసింది పండితులును, మహావేత్తలు ననుకొనబడు వారు ఇంగ్లండునె కొంచెము సాత్వికముగా వ్రాసిరి. బ్రటిషు సామ్రాజ్యసంఘీభావమును భేదించుటకు యుద్ధమువలనను జర్మనీకి విలుకాతే దని అందఱును నునిశ్చయించెట్లున్నది. కెందావిషయము నీచర్చయింపు త్రిగవదలిచేసిరి. పూర్వభావముల నకు సరిపెకు కొన్ని పత్రికలు జపానుకును ఆస్ట్రీలియాకు ను ఎన్నడైన వైరము కలుగవచ్చునని (పసిఫిక్ మహాసముద్రాధిస్థిమివిషయమున) వ్రాయుచున్నవి. “గ్రేబర్ లిటును” అను క్లిష్టక్రింద వగ్యాక్ష్యపత్రికలో దీని వ్యాస మొకటి వ్రాయబడినది. అందు బ్రటిషుసామ్రాజ్యము యుద్ధవిషయ రాజకీయవిషయములందు ఏకతలగి ఏకఅర్థిక సంయోగమును, ఏకావార యోగ్యతను గలిగియున్నదని వ్యాసతేభునచే నంగీకరింపబడినది. బ్రటిషు సామ్రాజ్యాంతర్గత దేశముల యభివృద్ధికి బ్రటునుజేశమే సహాయముచేయుట ముఖ్యమగునట్లు సామ్రాజ్యసంయోగము సాధ్యము కావచ్చును. సామ్రాజ్యాంతర్గత దేశములకును బ్రటునుకును వైరమును గలిగించుటయందే జర్మనుల యాకాఫలము గలుగగలదు.

హాలండుజర్మనీ.

హేగ్, జూన్ 30:—యుద్ధముపలుపు దేశములకన్నిటికిని సమానముగా పంచబడుటకు హాలండు ప్రభుత్వము వారు క్రొత్త ఉలుగడ్డలను ఎగుమతిచేయుట కంగీకరించిరి. జూలై మాసములో 50 వేల టన్నుల రాక్షసిబొగ్గును హాలండుకు బంపుటజర్మనీ పూనుకొనెను.

టూరూషింగ్ జర్జునులు.

లండను, జూలై 1:—జర్జునుల రాసిటీల ఉత్తరపుల ప్రకారము టూరూషింగ్ జర్జునుల యాధముల ను పూనువానిని కీర్తించి జూలై 25వ తేదీని తంత్రి వార్త వచ్చింది.

జర్జుని ఆహార సమస్య.

లండను, జూలై 30:—ఉగ్రగర్జల యువయోగము వామునకు 7 పౌండ్లనుండి 8 పౌండ్లకు తగ్గించబడినందున, 400 గ్రాముల కామధాన్యములను మాత్రము ప్రజలకు పంచెద రనియు ప్రకటించబడింది.

ఎగుమతిని ఆగివేయటం

అండ్లెండ్, జూలై 30:—ప్రతిదినము 50 వాగనుల క్రొత్త ఉగ్రగర్జలు జర్జునీకి పంపబడుచున్న వని తెలిగ్రాఫు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. ఈ కాలమునందు హాండునందు టౌ మము గలగ వచ్చుచు గలక ఉగ్రగర్జలవెనుకటి చేయవలదని 'తెలిగ్రాఫ్' ప్రతిక ఎగుమతి నాగివేయిచున్నది.

టర్కీ

పాలెస్టైనులో టౌమము

అండ్లెండ్, జూలై 31:—ఈ త్తర పాలెస్టైనులో తీవ్ర టౌమస్థితులనుగూర్చి జాయింట్ వార్తాప్రచారక సంఘమువారు ఒక ఉత్తరమును ప్రకటించిరి. ఆహారపదార్థములను తురుష్కులు కొనుచుంటుంటే, పాలెస్టైనులో ఆహారపదార్థముల ధర లపరిమితము లైనవి. దుకాణములన్నియు మూసివేయ బడినవి. వీధులలో నశేతులు తుదానచే జచ్చుచున్నారు. శిశుకాముల యందు వెరుగు గడ్డివిగూడ ప్రజలు దినుచున్నారు. కందల కొ లది ఆనాథలు వర్తించు కట్టకత్తెములు లేక తిన తిండిలేక తిరుగుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా ఆహార సమస్య.

లండను, జూలై 30:—ఆహారపదార్థములు చాల తక్కువగా నున్నందున కారల్ వక్రవర్తి యొక మయమును గూర్చి కేసుజరుగు వ్రాసెననియు, దీనినివయమై ముఖ్యకార్యాలయమున వ్యక్తపడ జరిగెననియు అందు హాంకేరియను ఆహారవిషయ మంత్రయు సంధేననియు వియన్నానుండి వచ్చిన తంత్రివార్తలన తెలియుచున్నది. నూతన సంవత్సరపంటల వలకు ఇప్పుడున్న ఆహారపదార్థముల నిలువను రెండు దశముల యందు వినియోగింపబడజేయుట కొక యేర్పాటు చేసికొన బడెను.

రష్యా

రష్యావారి నల్లసముద్రపు యుద్ధనౌకలు.

లండను, జూలై 1:—దురదృష్టమున రష్యావారియద్ధ నౌకలలో చాలభాగము జర్జునులకేయ్యెను. జర్జునులచేతిలో పడకుండుటకు రష్యావారు కొన్నిటిని మంచినేసిరి. అవి బోస్ డ్రాగారు పార్లమెంటునభిలో కింగు గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చి, "నేవనలువర్గముల్లు"ను గూర్చిన చర్చలో విలింగుగారు మ ర్యాదగా ప్రవర్తించలేదని పార్లమెంటు సభాధ్యక్షు డతనిని సభవిడదవి పోన వాజ్ఞాపించెను. అతడు పోననెను. రక్షకభ టాధిపతిని పిలిచిరి. అప్పటికిని అతడు కదలనందున సభను నిలిపివేసిరి. ఇటు లతనిని పొగనంపిరి.

హత్యలు.

మాస్కో, జూలై 23:—వెనక బాల్కన్ నాకాదళము నకు నేనానిగా నుండిన పోహార్స్కు హత్యచేసిరి. వెనక టిజారును హత్యచేసినను వార్త కేవలము కల్పితమని తెలుప బడినది.

పూర్వపు రష్యాచక్రవర్తి హత్య

అబద్ధపు పుకారులు.

అండ్లెండ్, జూలై 30:—పూర్వపు రష్యాచక్రవర్తిని హత్యచేసి రని వ్యాపింపజేయబడిన కథలన్నియు అబద్ధము లనియు, ప్రజలన ప్రకంపజేయుటకే ఇట్టిపుకారులు వ్యాపింప జేయబడినయు జూలై 24 వ తేదీని ఎకాటెరింబర్గ్ సోవి యటు అధ్యక్షుడు తంత్రివార్త బంపెనని తెల్లను మృత్యుగా మాస్కోనుండి వచ్చిన తంత్రివార్త వలన తెలియుచున్నది.

వ్లాడివస్టకు సావియటు సభ.

లండను, జూలై 1:—జర్జునుల ఈ సభను విరమింప జేసి 2ని సాఫీయండి తంత్రివార్త వచ్చినది.

ఇటీవలి తంత్రివార్తలు

బ్రిటిషు ప్రకటనము

లండను, జూలై 2:—(12-40) నిన్నటిరాత్రి అల్ప ద్రుతు వాయువ్యమున మొన్నటిరాత్రి మనము తీసికొనిన స్థాన ములను వలల జయించుటకు శత్రువులు ప్రయత్నించి ఒక్క స్థలమునందు మాత్రము ఒకకందకమును ప్రవేశించిరి. ఆనెలూ అడవిని, ఆవియన్, హింజెనులయొద్ద శత్రువుల మట్టడులు కృత్యములయొక్క.

పాకిస్తాన్ విమానముల దాడి.

పాకిస్తాన్, జూలై 2:—(645 ఉద) పరానువారిట్లు ప్రక టించిరి. నేటియదయము 12-34 గంటలప్పుడు శత్రువిమాన ములు పారిశునగరమును ముట్టడింప ప్రయత్నించెను. 12-59 గంటలప్పుడు విమానములు వెడలిపోయెనని ప్రకటించబడెను. విశేషములేమియు లేవు.

పరాను ప్రకటనము.

లండను, జూలై 2:—నిన్నటిరాత్రి పరానువారిట్లు ప్రకటించిరి. నేనామఖును నేమయు విశేషములేవు. జూలై 30 వ తేదీని 21 జర్జును విమానములు నేలగుల్బుడెను. పట్టు వడిన 6 చిన్న విమానములు తగులబెట్టబడెను. 30వ తేదీ రాత్రి ని 22 టన్నుల బొంబులు శత్రుస్థానములపై వేయబడెను.

అమెరికనురంగము.

లండను, జూలై 2:—ఈమధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటింప బడినది:—హెటోలియరికి పశ్చిమమున అమెరికనుసేవల సహాయంతో స్థానికయద్ధమును జరిపి వాన్ నుండి 205 వ గుట్ట కణుపును మన స్థానములను బలపఱచుకొంటిమి. అమెరికనులు లాస్ గ్రాముమును దానికి పశ్చిమమున గల కొండల నాక్రమిం చుకొనిరి. ఈ యద్ధమునందు 300 మంది వైదీలను పట్టుకొం టిమి. ఇందు 5 గురు సైనికోద్యోగులు గలరు. మాంటిడెడి యరు నోయనులకు నడుమన, రిమ్మకు తూర్పునను మేము శత్రుస్థానములను ముట్టడించి కొండలు కైచీలను పట్టుకొం టిమి. ఉత్తర ఆస్ట్రేనులో బుల్లాయ్ ప్రాంతమున శత్రువుల ప్రయత్నము కృత్యపఱచబడెను.

ఆస్ట్రీయాయందు సమ్మోకట్టు.

అండ్లెండ్, జూలై 2:—జూలై 27-వ తేదీని వియన్నా నుండివచ్చిన తంత్రివార్తనుండి వియన్నా యందును, దిగువ ఆస్ట్రీ యాయందును 20 వేలమంది పనివారు సమ్మోకట్టిరి తెలియు చున్నది. వారికియబడు రొట్టెపరిమితిని తగ్గించుటయే కారణ ము ఇందుయద్ధసంబంధక ర్యాగారములందలి పనివారుగలరు. పంటలకాలమునచ్చుకణకు ఎక్కువ వేతనముల నిచ్చువరకుల తో వా మరల పనిలో ప్రవేశించిరి. హంగరీయందలి సమ్మో కట్టు రాజకీయ సంబంధము గలది గాన వాతముగ నిర్వహింప బడుచున్నది. టిజ్జాచర్ల్య సందర్శమున 100 వేలమంది సమ్మో కట్టి పరిభ్రష్టకర్తయవారు రాజీనామా నీయనలెననియు మొద టి ఎన్నికనూచిన నమలు జరుపనలె ననియు కోరిరి.

మందుచేయు కర్మాగారమున ప్రమాదము.

లండను, జూలై 2:—చార్తాప్రచారక సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—నిన్నటిరాత్రి మిడ్లండులో పేల్లులను చేయు ఫ్యాక్టరీయందొక చోట పేల్లు పేలినది. 60, 70 మంది వాతులై రని యూహించబడుచున్నది. ఎందఱికి గాయములు తగిలినో తెలియరాలేదు. పనిజరుగుచోట్ల విశేషభాగము నష్టము కాలేదు. కాన కొద్దిదినములలో మరల పనిప్రారం భింపబడును. శ్రీపనివారు మఱల పనిలో ప్రవేశింప నను మతింప కలెనని వేడుకొనిరి. ఈప్రమాదమునందు వారు పోకం సనీయముగా పనిచేసియుండిరి. తయారగు పేల్లుల మొత్త ము తగ్గదని తలంప బడుచున్నది.

సే నా వ్య య ము.

హాసింగ్సు, జూలై 2:—యద్ధవ్యయములకు గాను మరి 9270 లక్షల డోలరులను ఒసగుటను అవసరపు బిల్లును గూర్చి ఎస్పొసియోషన్సు కమిటీవా రానుకూల్యమును జూసిరి.

ఇటాలియను రంగము.

లండను, జూలై 2:—ఇటాలియనుల్లు ప్రకటించి:—ఆస్ట్రీయనులనుండి మేము వలల జయించి వెన్నెగ్గాకోల్డె గ్రోసో, కోల్డెగ్గో అనుస్థానములు ఏషియాగో పీతభూమిపై శత్రువులకు గల్ప స్థానముల లో కట్టకడ పటిమి. వెద్దయద్ధమునకు ముందు ప్రథమ ది నా వ స స గ ం ద ము నందు ఇదివఱకు మేమెడినస్థానములను నశపఱచుకొంటిమి. యద్ధమునందు ఈ స్థానములకొఱకు తీవ్రముగ పోరు జరిగెను. ఇచ్చటనే ఇటాలినును ముందు పటాలము లుండెను. ఈప్రక్క నున్న కొండలనుండియే శత్రువుల ఇటాలియను స్థానముల యొద్దకు వ్రాక జూచిరి. పదాతిసేనలను, ఫిరంగి సేనలను కలసి పనిచేసినందువలననే విజయు సాధ్యమయ్యెను. ఇటాలివారి కష్ట మల్పముగనుండెను. శత్రుదళములలో 4 దళములు పోతేమ కష్టము నొందెను.

సర్ జార్జి కేపుగారు

హేగు, జూలై 2:—సర్ జార్జి కేపుగారు ఆఫ్రికము గా ఇంగ్లండుకు వెడలిపోయిరి. పార్లమెంటు కృతవారసందర్శ మున లాయెడ్ జార్జి గారు వారిని పిలిపించి నందున వెడలిరని తెలి యుచున్నది. న్యూజను బెల్ ఫీల్డు గార్లు కైచీలనుగూర్చిన రాయ బారములను జరుపుదురు.

కుజగ్రహ పరీక్షోధనము.

కుజగ్రహము భూమికి చాల సమీపమున నున్నదని ఖగోళ పరిశోధకులు నిర్ణయించి దానియందలి జీవములను; భూస్థితిని పరిశోధింప ప్రయత్నములుసలుపుచున్నారు. సాక్షాత్ స్పృశ్యలోనున్న హాంటు విల్లును ఆబ్జర్వేటరీకి ఒక వెద్ద దూరదర్శని యంత్రమును తయారుచేయటకు 12 సంవ త్సరముల క్రిందట నారంభించిరి. 100 అంగుళముల మందము గలిగిన దూరదర్శని గ్లాసు తయారు చేయుటకు 12 గంటలు పట్టెను. ఆదూరదర్శని యంత్రమిప్పుడు 9 మైళ్ళ పేట వాలు గల కొండపై ఆయుంత్రము నెక్కించిరి. దానితో కుజగ్రహ మునందలి కాలవలను చూడగలరు. ఆయుంత్రసహాయమున మరి 100 లక్షల మార్మగ్రహములను కనిపెట్టవచ్చుట. ఏమి యులేని ఆకాశమునందు ఇంకను గ్రహములుగా ఏర్పడకున్న నూత్నబుల్బులను గూడ బాగుగా చూచి లోక నిర్మాణ విచిత్రము సంకను పరిశోధింప వచ్చును.

సేనలో చేరినవారు:—యద్ధ మారంభమైన 4-వ సంవ త్సరమున యద్ధముచేయుటకును ఇతరపనులకును చేర్చబడిన వారిమొత్తము మూడవసంవత్సరమున చేర్చబడినవారి మొత్తము నకు 3 రెట్టిదికముగా నుండునని యూహించబడుచున్నది. గతసంవత్సరమున ఒక నెలకు చేరినవారిసంఖ్య యద్ధమునకు పూర్వ మొక సంవత్సరమున చేరినవారి సంఖ్యకంటెనుగూడ హెచ్చుగానుండెను. ప్రతిరాష్ట్రమునందునుగూడ నీ ఆధిక్య ము కలిగినది. పంజాబు ప్రధానస్థానముననున్నది గాని తక్కిన రాష్ట్రములుగూడ బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. సిక్కులు, గుర్ఖాలు, పంజాబీ మహమ్మదీయులు, డోగ్రాలు మున్నగు వారు తమ పూర్వుల ఔత్రతేజమున కనుగుణముగా నధికము గా సేనలో చేరిరి. బర్మానుండియు స్వదేశసంస్థానములనుండి యు గూడ చాలమంది చేరిరి. ఈరితిగా భిక్షుభిక్షు సంఘముల నుండి జనలను చేర్చుకొనుపద్ధతినలన ఎంతమందియైన లభింప గలరని స్పష్టపడినది. వైనికోద్యోగులు - ప్రభుత్వోద్యోగులు, సంస్థానాధిపతులు, భూస్వాములు మున్నగువారందరును తో డ్పడుటవలన నిట్టి మంచి ఫలితములు కలిగినవి.

లోకమాన్యతిలకు గారు ప్రభుత్వమువారి నిబంధనల కంగీ కరించుట:—సర్ వెంకటేశు ధిరాలుగారివై లోకమాన్యతిలకు వారు తెచ్చిన కేసుసందర్శమున తిలకుగా రాంగ్లదేశమున కేగ కలసిన ముఖ్యగౌరవము కలుగుటచే దొరతనభూవారిట్టి షర తులను కోరుట న్యాయముగాదని వానినాగివేయమ వానికి బద్ధులై ఆంగ్లదేశమున కేగుటకు తిలకుగా రంగీకరించినయు తిలకుగారికిని దొరతనమువారికిని యింకనుఉత్తరప్రత్యుత్తరము లు జరుగుచున్నవి గాని పరిష్కారము కా లేదనియు తెలిసినది.

బంగాళమున యద్ధముల ప్రక్రముల విక్రయము:— జూలై నెల మూడవ వారమున బంగాళమున 3 లక్షల 76 వేల రూపాయల వెలగల ప్రక్రములు విక్రయింపబడెను.

ప్రతాపరుద్రయము! శ్రీ. ప్రతాపరుద్రయము!
విక్రమసింహపురి.
ఆంధ్రభాషాభిమాని సమాజమువారు
జూలై 6-వ తేదీ శనివారమురాత్రి
“ప్రతాపరుద్రయము.”
నెల్లూరు పురసాధములో ప్రదర్శింతురు.
నే. రామదాసు ఎం. ఏ.,
ప్రవర్తకుడు.

వృత్తాంతములు

(1)

మాంటూరు మెయ్యప్పర్ల సంస్కరణములు:—ఈనెల 3 వ తేదీ సోమవారమునాడు ఈదేశమున నీ సంస్కరణములు ప్రకటింపబడును.

విజయపూర్వము:—ఆగష్టు నెల 4 వ తేదీన ఈ సంవత్సరమునాడ విజయపూర్వ ప్రార్థనలు సమపాదము.

జూలై 10-వ తేదీనండి యునైటెడ్ స్టేట్సుగారు తో శ్రీమత్ పదునవేలవరకు మొలను దిగుమతి చేసికొనగూడదని ప్రకటింపబడినది.

రంగూనులో రాంలాసింధుభాగ్యమును, అభాతపు దక్షిణ భాగమును విత్తవిస్తానములని ఆమెరికను కాన్సులు ప్రకటించెను. నూర్యోదయ నూర్యోదయములకు నడుమనే నాకలు ఈ స్థానముల లోపలికిరమ్మటము సోవుటయు జరుగవలెను. వెంట్రోలు నాకయొక్క గాని సిగ్గులు ప్రేమనుయొక్క గాని ఆనుమతిలేకయే ఏ నాకయను నాకాయము ప్రవేశింప గూడదు.

యంద్రబాపతిములు:—జూలై నెల 2 వ తేదీ రు 17, 49,82,600 ల వెలగల పత్రములు విక్రయింపబడినవి. బంగళము రు 8,48,49,500; బొంబాయి రు 4,27,94,400; సంయుక్త రాష్ట్రములు రు 1,27,26,900; చెన్నపట్టణము రు 1,19,58,500; పంజాబు రు 85,55,600; బర్మా రు 48,80,800; మధ్యరాష్ట్రములు రు 22, 21, 200; బేహార్, ఒరిస్సా రు 12,20,200; ఆసాము 2,04,600; ఇతర రాష్ట్రములు రు 5,76,500.

సంయుక్త రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు అలహాబాదులో సమావేశమై ఢిల్లీలో జరిగవలసిన భారతభాషామహాసభాధ్యక్ష పదవికి తిలక్, గాంధీ, మహాత్మాగాంధీ రాజాగార్జున నాథులను సిఫార్సుచేసిరి. స్వరాజ్యరాయబారుల ప్యాన్సన్లను గద్దెచేయట నాడేపించుచును, దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల స్థితులనుగూర్చియు, శ్రీలంకపత్తిక స్వాతంత్ర్యముయ్యటను గూర్చియును ముద్రాపాణ్యముల గారి యుద్ధమునందున్న మహిమజేక భార్యదృష్టి వాక్యములను ఖండించుచును, తీర్మానములు చేయబడినవి.

లాల్ అచరనాథగారిపై కేసు:—అదాయపు పన్నుల అడితురు అచరనాథగారు కిషాన్ జోశ్యవర్తకులకు వాట్సు కంపెనీ మేనేజరు రాబర్టు కంపెనీవారియద్దలంచును పుచ్చుకొన నెత్తించెననియు అతెజ్ఞాండరు కోట్సు టాలరను మరీయుక వర్తకుయొద్దలంచును పుచ్చుకొనెననియు తేబడిన కేసులను సింహా ఫస్టుక్లాసు సేజిస్ట్రేటు విచారణచేసిరి. కోట్సుగారు తెచ్చిన కేసులో 6 నెలలు కఠినశిక్షయును రు 1000 య జూర్యాయయును చెల్లించనిచో మరి 6 నెలలు శిక్షయును విధింపబడినవి. రెండవ కేసులో ముద్రాయి దోషి కాడని తేబడిరింప బడినది.

బొంబాయిలో ప్రజల ఆరోగ్యము:—ఈ వ్యాధివలన బొంబాయి నగరమున యువకులలో ప్రాణనష్టము లేదుగాని కృష్ణులలోను బాలలలోను చాలమంది హతులైరి. వాతావరణమునూడ బనస్థమునకు సహకరిగానున్నది. గత ఆదివారమునాడు మరణముల సంఖ్య అన్ని కారణముల పలనను కలసి చాల పెరిగింది. ఆనాడు ఏవ్యాధివలన నైననోమి మొత్తము 228 మంది చనిపోయిరి. ఇపుడు మరణములు బొంబాయిలో తగ్గుచున్నవి గాని యీ వ్యాధి అంతటితో నిర్మూలమైనట్లు లేదు. ఏలనన పూనాలోను రత్నగిరిలోను కొందఱు కీ వ్యాధిచో కిక్కురైతియుచున్నది. గతవారముననే వ్యాధివలననైనను మరణముల సంఖ్య 1029 మంది చనిపోయిరి. 1917 లో నీవారమున 564 మంది చనిపోయిరి. 1913-17 వరకు 5 వత్సరములలోను దామాషా ఆవారమున 477 గురు చనిపోయిరి.

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ జూలై 8-వ తేదీ గురువారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము	గత 24 గంటలలో కనిష్ఠము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠము	గత 24 గంటలలో సగటు
గోపాలపూరు	90.2	77.5	...	18.85	9.61
వాల్తేరు	88.0	75.5	0.18	6.83	8.24
కాకినాడ	88.0	76.4	0.13	9.28	7.10
బందరు	90.6	74.8	0.41	7.59	6.75
గుంటూరు	90.2	75.0	0.10	5.82	7.26
నెల్లూరు	93.4	81.2	...	4.33	2.43
చుదాను	92.5	79.6	...	7.96	3.80
హైదరాబాదు	92.2	72.2	0.11	3.57	6.97
అనంతపురము	93.2	74.0	...	4.07	4.52
బళ్లారి	91.1	73.9	...	2.47	4.92
కర్నూలు	90.8	75.5	...	4.97	5.02
కడప	92.8	80.1	...	2.04	5.69
తెంగుళూరు	82.9	65.0	...	10.87	8.84
వెల్లూరు	91.6	77.0	...	6.12	6.14
సేలము	95.0	74.0	...	7.94	100.8
కోయంబుత్తూరు	89.3	71.4	...	4.94	5.69

బొంబాయి ప్రాంతమునందు త్వరితముగను, ద్వీపకల్పము నందు ఒక మోస్తరుగను త్వరితము, అభాతమునందలి తుఫాను క్రమముగ విస్తృతమయిచున్నది. తత్ఫలమునందు మార్పులేదు. తుఫాను స్థానమునకు దక్షిణభాగమునందు వీచుచున్న నైపుతి గాలి బలపడినది. నేటిప్రాతఃకాలమునందు సాగరదీవులందు తూర్పుగాలి వీచుచున్నది. ద్వీపకల్పమునందు వాయుమాన్వము మా ఈమాటగనే కలదు. వాయుమాన్వముద్వేగముగ నున్నది. మధ్యమోష్ణస్థితియందు మార్పులేదు. అధికశ్రావకములందు మా మూలము, తదితర శక్తులందు మాములు కంటె తక్కువక నగులదు. తూర్పు దిశ, మునంగు దిశ గట్టి పూటా వేడి మిచ్చలతోకలదు. సర్కారులందు రాత్రివేడిమి విశేషము తక్కువకను కలదు. వాయువునందు ఆర్ద్రత తక్కువ. సర్వత్రను కొద్దిగనో గొప్పగనో ముప్పులున్నవి. పడమటి దిశము నందు వర్షముపడుచున్నది. ముంబయిలో ఉత్తరభాగమునందు విశేషముగనే వర్షముపడినది; అక్కడనే కొన్ని వోట్ల కొక మోస్తరుగను వర్షముపడినది. పర్వతాలలో కొన్ని జల్లులు పడినవి.

తుఫాన్వనెప్పుడొక విస్తృతమయి చున్నది. వాయు వ్యాప్తి నేడు, పడమటముగ కలదు. మాములకంటె బలముగ ముతుపవనము పడవటి దిశమునందు వీచుచున్నది. రాత్రాని యందలి చాలభాగమునందు వాయువునందు ఆర్ద్రత లేదు.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ కాన్సుల్లు.

U. P. Resolutions.

ALLAHABAD, July 2.
At a meeting of the United Provinces Congress Committee, held at Allahabad, Mr. Tilak, Mr. Gandhi and the Raja of Mahabudabad were recommended for the Presidentship of the Delhi Sessions of the Indian National Congress. Resolutions were also passed protesting against the cancellation of the passports of the Home Rule Deputation, urging an Anti-Indian South African campaign, urging women franchise and protesting against the Secretary of State's statement in connection with Sir Subramania Iyer's letter.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 2.
The sales of war bonds at Banks and Government offices upto the 2nd July amount to Rs. 17,49,32,606 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	8,48,49,500
Bombay	4,27,94,000
United Provinces	1,27,26,900
Madras	1,19,53,500
Punjab	85,55,600
Burma	48,30,600
Central Provinces	22,21,200
Bihar and Orissa	12,30,200
Assam	2,04,600
Minor Administrations	5,76,500

Dacoity in Bengal.

CALCUTTA, July 2.
Dacoities from eight districts are reported to have been committed in the province of Bengal last week. Birbhum reports two cases. In the district of Hoogly only one case is reported. Burdwan records only one case at the village, Jogeswardih. Two cases are reported from Nadia District at villages Bara Boalia and Boria Mosjilpur. At Nischintapur in the district of Dinajpur the dacoits numbered above 30 or 40. At Rajshahi two houses were raided in the villages of Jaypur and Madh-nagar by the dacoits. Backer Gunj records two cases. The last case was in Deoghar district in the Santhal Perganah. In this case the dacoits went to the village Sera Siri and getting three villagers to accompany them went to one of the houses and called out the inmates saying that Daroga had come to search the house as guns and swords were stated to have been concealed there. They raided the house and went away with the booty saying that nothing could be found. The police have arrested some men in the above cases and enquires are in progress.

CALCUTTA, July 2.
War bonds and cash certificates sold in Bengal upto the third week of June total three lakhs and seventy-six thousand rupees.

The Bombay Influenza.

BOMBAY, July 2.
Last week's returns of public health in Bombay shows that ravages the influenza epidemic has caused in the city. The disease is not ordinarily dangerous to life, but it is a sharp tax upon the aged and the very young and the large increase in general mortality last week is due to deaths from it among old people and infants of poorer classes. The devastating weather we are having must doubtless have facilitated the mischief. The worst day was last Sunday when deaths from all causes in the city numbered 228. Fortunately the trouble seems to be abating for the mortality has decreased during the past day or two but inquiries show that the wave is passing on rather than dying out for cases are now occurring in Poona and Ratnagiri. The total mortality from all causes in the city last week was 1029 and death rate 54.63. The figures for the corresponding week of 1917 were mortality 564 and death rate 29.94 and those for the week during the preceding quinquennium 1913-17 mortality 477 and death rate 25.32.

Mr. Tilak's Going to England.

BOMBAY, July 2.
It is understood that Mr. B. G. Tilak is going to accept the conditions now offered by the Government and proceed to England as he is obliged to do so in the interest of his case against Sir Valentine Chirol. He is accepting the terms under protest. It is stated that correspondence is still passing between Mr. Tilak and the Government and no definite settlement has been arrived at as yet.

Accused of Demanding Bribes.

SIMLA, July 2.
Judgment was to-day given by Mr. J. Addison, Magistrate, First Class, Simla, in the two Simla bribery cases in which Lala Amarnath, income-tax auditor, stood charged under Section 16 I. P. O with (1) receiving and (2) attempting to receive illegal gratification from Mr. Alexander Coutts Tailor and Mr. Roberts, managing partner at Messrs Watts and Co., Boot makers, respectively. In the case brought against him by Mr. Coutts the accused was sentenced to six months rigorous imprisonment and one thousand rupees fine in default to undergo further imprisonment for six months. He was acquitted in the second case.

Reforms will be Published on Monday.

SIMLA, July 2.
The reforms report will be published in India on Monday the 8th instant.

The fourth August will again this year be observed as a day of intercession in connection with the war.

Brisk Recruiting.

SIMLA, July 2.
Numbers of men, combatant and non-combatant, recruited in the fourth year of the war are expected to be nearly three times as great as in the third year. For the last year every month of recruiting has produced more men than a year used to give in pre-war days. Every province has shared this great development. The Punjab keeps its pride of place but many others are doing very well. Continued efforts of the old martial classes like the Sikhs, Gurkhas, Punjabi Muslims and Dogras are a splendid tribute to their public spirit.

Burma's Assistance.

Burma has given valuable assistance and native stores contribution grows every year. By continually tapping new resources of men in different classes and different areas recruiting organization has become so powerful and elastic that it should be capable, it is confidently believed, of meeting any demands that may be made upon it. Loyal co-operation of military civilian officers, of rulers, land owners and people at large is responsible for this satisfactory situation.

Export of Dutch Potatoes. Large Quantities Go to Germany.

LONDON, June 30.

THE HAGUE.—An official statement says the Government has agreed the export of new potatoes to be equally distributed among the belligerents. Germany has undertaken to send fifty thousand tons of coal to Holland in July.

Protest Against Export.

LONDON, June 30.

AMSTERDAM.—The "Telegraaf" says new potatoes are already being exported to Germany at a rate of fifty wagon loads daily. The "Telegraaf" protests against the export because famine is expected in Holland in the winter.

General

Rumanian Peace Treaty.

Approved by Rumanian Chamber.

LONDON, June 30.

AMSTERDAM.—A Bukharest telegram says:—The Rumanian Chamber, sitting at Jassy on the 28th June, passed the peace treaty with the Central Powers. Only five Deputies, including General Averescu, opposed the treaty.

Famine in N. Palestine.

People Dying of Hunger in Streets.

LONDON, June 30.

AMSTERDAM.—The Jewish Correspondence Bureau publishes a letter graphically describing the terrible famine in Northern Palestine. It says that owing to Turkish requisitions the prices of foodstuffs are extortionate. All shops are closed, and many people die of hunger in the streets. People eat the grass growing on graves, and hundreds of orphans are wandering naked and famished.

Opium and China.

LONDON, June 28.

PEKING.—There is much perturbation at Mr. Balfour's remarks about opium cabled on 21st June. It is considered that instead of marking an end of the opium traffic the deal referred to by Mr. Balfour reopens the whole of China both to cultivation and smoking and destroys years of magnificent work against opium in which China effected the greatest social reform in history. The Government intends to establish a vast opium gabelle but hesitates to announce the scheme.

Rumanian Parliament.

Foreign Minister's Speech.

LONDON, July 1.

AMSTERDAM.—A Bukharest telegram states that in the Chamber M. Arion the Foreign Minister declared that the hour of justice had struck. The country demanded from Parliament the fixing of responsibilities for the past mistakes which must be atoned for and crimes punished. Government must also carry out great financial reforms as war burdens exceeded 520 millions sterling. He added that he had always opposed the war and concluded peace to save what could be saved, thanks to the credit he enjoyed with those with whom they negotiated.

Western Front

Next Three Months will be Critical.

Cause of Delay in Dealing the Blow.

LONDON, July 2.—(7 A. M.)

Affairs north of Albert and south of Mosloy are regarded as important as indicating a more provocative spirit of the allies since the Germans have failed to break through on the Oise and Marne front. That their persistent successful policy of pinpricks has failed to provoke resumption of German attacks shows that delay in the latter is imposed by necessity. This is probably due to the difficulty of concentrating material on ground far in advance of railway but there is no doubt that the Austrian defeat and political chaos in the Dual Monarchy have disorganised the German systems hence the coming blow is awaited with confidence though it is recognised that the next three months will be critical.

British Improve Positions.

More Gains in Local Fighting.

LONDON, July 1.—(1-10 P. M.)

A British communique says:—We rushed a post in Aveluy Wood on Sunday and raided during the night trenches westward of Dernancourt. East County troops early in night carried out a successful minor operation north-east of Albert and took thirty-four prisoners and some machine-guns and improved their positions. A counter-attack was beaten off. Hostile artillery was active northward of Albert south-east of Arras, east of Roubaix and in the neighbourhoods of Merris and Ypres-Comines canal.

Troops and Airmen Congratulated.

LONDON, July 1.—(1-10 P. M.)

The Press Bureau states that F. M. Sir Douglas Haig has congratulated Lieut. General Haking and all ranks under his command for their success in June 28th which reflects great credit on all concerned. He has also congratulated the air force for the brilliant and all important assistance rendered to other arms throughout the recent operations.

An Affair of Bombing.

Effective Work of British Aircraft.

Importance of the Albert Success.

LONDON, July 1.

Reuter's correspondent at British headquarters says:—During the past month war has resolved itself into an affair of bombing. Every fine night the enemy planes are up, but their interference with our existence is only a fraction of what the enemy has to endure from ours. In the Rhineland, the sound of our engines never ceases in fine weather, and blazing buildings nightly illuminate the countryside. Last night's affair north

of Albert was one of many recent acquisitions of ground which the future will turn to account. This is the second local advance in the same salient, and we have now acquired the command of fire and observation of which we stood in need.

Situation is Quiet.

British Fell Seven Aircraft.

LONDON, July 1.—(10 P. M.)

A British communique from Italy says:—The situation is quiet. We carried out two raids taking a few prisoners and inflicting casualties. We destroyed six aeroplanes, and drove down one out of control. One British machine did not return.

LONDON, July 1.—(11-45 P. M.)

In to-night's communique Field Marshal Sir Douglas Haig says: In a successful local operation at night north-westward of Albert we captured over fifty prisoners and nine machine-guns. We also rushed a post southward of Morlancourt. During June we took 1915 prisoners including 30 officers.

British Aviation Communique.

LONDON, July 1.—(11-50 P. M.)

In a communique with regard to aviation F. M. Sir D. Haig says:—We had a most successful day on 30th June. We shot down twenty-five aeroplanes and drove down ten out of control. Large number of reconnaissances were carried out and enabled artillery to engage a greater number of hostile batteries than on any day in the past fortnight. We dropped twenty-nine and half tons of bombs during day and seventeen tons during night. Our latter seven the long fell with good effect on rail connections at Tournai. Two of our machines are missing.

British Airmen's Feats.

LONDON, July 2.—(3-30 A. M.)

The Air Ministry states that in addition to attacks reported on the night of the 29th June our airmen bombed chemical works at Mannheim. One machine reported missing on the 30th. June has returned. On the night of the 30th. June we attacked an aerodrome at Boulay railway works and stations at Imstville, Kemilly, Landau Gwellerbuckel and Saarbrücken also works at Mannheim. We bombed with good effect on Monday railways and workshops at Karlsruhe station at Treves and railway triangle at Metz-Samsons. We shot down a hostile machine. Two of ours are missing.

Yesterday's Gains Maintained.

LONDON, July 1.

The French communique says:—We made successful raids between Montdidier and Noyon taking a score of prisoners. We captured enemy centre of resistance north of Cury taking 26 prisoners. We improved our positions between Passy-Et-Valois and Vinly and advanced our new positions Southeast of Mosloy, caused a lively fight the result of which was that we integrally maintained yesterday's gains. We took about two hundred prisoners in these actions.

LONDON, July 2.

Last night's French communique says:—Nothing important happened on the whole front. Twenty-one German aeroplanes were killed or disabled on June 30th, and six captive balloons set on fire. Twenty-two tons of bombs were dropped on the night of the 30th on enemy aerodromes and stations.

Americans Capture a Village.

LONDON, July 2.

This afternoon's Communique says:—West of Chateau Thierry a local operation executed in conjunction with American troops enabled us to improve our positions on the front from Vaux to Hill 204. Americans captured the village of Vaux and heights westward of it. Over three hundred prisoners were taken including five Officers in this action. We made raids between Montdidier and Noyon and east of Rheims and took prisoners. Attempts near Belloy in Upper Alsace failed under a fire.

Italian Front

Italian Captures and Advance.

LONDON, July 1.—(10-30 P. M.)

The Italian official communique says:—We attacked on Sunday and captured Coldeosso, also after a bitter struggle throughout the day we captured Coldeghello. Enemy's two attacks against Noutvalbella were completely arrested the enemy masses being mown down by artillery fire. Enemy's losses on the 29th and 30th June were exceptionally heavy. 88 officers and 1925 men were taken prisoners. Our losses were very slight. We repulsed attacks in the Zugna region.

Latest Telegrams.

Last of Austrians Gains.

Wrested from Them.

LONDON, July 2.

The Italian semi-official statement says:—The recapture of Valsella, Coldeprozzo and Coldecheide wrested from Austrians the last of their moderate gains on the Asiago Plateau. The first day's offensive completely restored the situation prior to the great attack. These positions have been constantly contested throughout the war because they constitute the advanced flank for the Italians and jumping off ground for Austrians wishing to scale the Italian positions. Victory was due to perfect co-operation between infantry and artillery reducing the Italian losses to a minimum, whereas four enemy divisions engaged suffered exceptionally heavy losses.

War Prisoners' Conference.

British Home Secretary Leaves the Hague.

LONDON, July 2.

THE HAGUE.—Sir George Cave has left suddenly for England. It is understood that Mr. Lloyd George summoned

him as his presence was required in connection with important parliamentary matters. Lord Newton and Mr. Belfield will continue negotiations in connection with prisoners.

927 Million Dollars.

For Additional Establishment.

LONDON, July 2.

WASHINGTON.—The Appropriations Committee has favourably reported to the House of Representatives on new urgent Deficiency Bill carrying 927 million dollars additional for military establishment.

Bread Troubles in Austria-Hungary.

LONDON, July 2.

AMSTERDAM.—A telegram from Vienna dated June 27th says: Eighty thousand strikers were last week out in Vienna and Lower Austria including men in war industries, owing to reduction of bread ration. Strikers resumed on promise of increased wages until the new harvest. Strike in Hungary is more stubborn owing to its political character. A hundred thousand have struck as a protest against Count Tisza's policy and have demanded the resignation of the Government and carrying out of the original electoral reform proposal.

Serious Explosion in a Shell Factory.

LONDON, July 2.

The Press Bureau states that a serious explosion occurred last night in a national shell firing factory in Midlands. It is feared that between sixty and seventy have perished. The number of injured is unknown. A considerable part of the productive capacity of the factory was preserved and work will be resumed in a few days.

Women workers behaved splendidly urging that they might be allowed to return to work. There will be no appreciable diminution of output.

Agricultural Labourers and Combing

Out.

Discussion in Parliament.

LONDON, July 2.

In the House of Commons Mr. Roch moved adjournment in order to call attention to the serious effect of combing out agricultural labourers on harvest. He said he was inundated with letters from farmers bewailing the probable disastrous effects of Government's action and threatening to turn cattle in harvest field unless they got labour. Mr. Roch said the Agricultural Executive Committees were not willing parties to the calling up of thirty thousand labourers for which Sir Auckland Geddes was closely responsible.

Mr. Prothero sympathised with the complaint but emphasised the overmastering need of men for the army. Man power was short all round but essential industries must yield their proportion of manpower for the army. Men taken now would be in firing line at the end of September which would possibly be the critical moment. Government recognised that need for men overpowered every consideration even that of food. What they were asking of men on land was nothing compared with what they were asking of men at the front. He admitted that farmers could not spare men but he found that nearly every farmer's disposition was willing to release men on the score of patriotism, because they had imagination to realise what was going on on the Western front. He could not say that the harvest would be saved for all these thirty thousand men were skilled and many were key men without whom unskilled masses of labour were unmanageable, but he believed that not much of the harvest would be lost. Only absolute need would have induced Government to take this step. He hoped that agriculturalists would meet the situation with the same cheerful courage and patriotism as they had met the previous difficulties.

Several members criticised sending of men to the front after three months training.

Mr. Bonar Law said:—Government recognised that men and boys were handicapped having to fight after such short training but we throughout the war had been handicapped by the necessity for creating an army from foundations. He recognised the hardship of farmers but the question was whether Government's action was in national interest. The thirty thousand men wanted represented the force necessary to supply three or four fighting divisions. When it was realised that the whole aim of German strategy this year was to wear out our reserves it must be realised that Government's first duty was to assure our not being defeated in this campaign and our not suffering in anything we might do next year. The difficulties of man power were becoming monthly greater. It was impossible to decide such difficulties by discussion in the House of Commons which must give Government a blank cheque.

The motion was negatived.

(Associated Press)

Plague in Burma.

RANGOON, July 2.

The Municipal Committee on the motion of the Hon'ble Mr. L. Chin Tsong has decided to call for a special report as to the best method of combating plague, from the health officer, the disease having taken a strong hold in Rangoon among the Burmese, Chinese and Hindustani in the town.

Burma Resources Committee.

The Burma Resources Committee to-day discussed the question of wood distillation in Favo. The advisory board suggested mines for transforming oil plants into suction gas plants, if charcoal could be procured cheaply. Samples of locally made lead sheets have been submitted for inspection. The local firms stock castor seed to be purchased for experimental purposes and the Munitions Board asked for a guarantee for minimum price to encourage local cultivation. The question of manufacturing boxes for shipping Burma rubber and tracking cases was also discussed and it was suggested that location of a new factory in Rangoon was desirable. Turpentine supply was also discussed.

The Great War.

(9)
(Reuter's Agency)

Great Britain

The Imperial War Conference.

Further Resolutions on Economic Problems.

LONDON, July 1.
It is officially announced that the fourth, fifth and sixth meetings of the Imperial War Conference were held on June 24th and 26th and 28th. They almost exclusively devoted to the continuance of discussions of various phases of post war economic policy. The Conference passed a resolution endorsing the principle of a United Kingdom Non-ferrous Metal Act in pursuance of the policy of freeing the Empire from dependence on German controlled organisations in respect of non-ferrous metals and ores and recommended the Governments of the Empire to adopt effective measures to carry out this policy. The Conference also passed a resolution expressing the opinion that the Governments of the Empire should make such arrangements among themselves as to ensure that all essential raw materials produced within the Empire should be available for purpose of securing to the Empire and the belligerent Allies the command of certain essential raw materials to enable them to resist the effects of war as soon as possible and safeguard their industrial requirements. The Governments of the Empire should also arrange with the Allies to utilise for the same purposes essential raw materials produced in Allied Countries. The Conference further passed a resolution recommending that the Committee of the Conference should first consider possible methods by which each part of the Empire could obtain essential raw materials referred to in the previous resolution and that the Governments represented at the Conference should in the light of information collected by the Committee consult representatives of Producers and Trades concerned regarding the method of obtaining command best suited for each commodity.

Empire Sugar Growing.

LONDON, July 1.
In the House of Commons General Croft asked whether Government decided on a definite policy for sugar production within the Empire.
Mr. Bonar Law replied that the subject was being considered. He was well aware that the interest taken in the matter was Empire-wide.

Sir S. P. Sinha Received in Audience by the King.

LONDON, June 28.
The King received Sir S. P. Sinha K. C. in audience to-day.

Mr. Billing Ordered to Leave the House. For Disorderly Conduct.

LONDON, July 1.
During the debate of the National Service Bill the speaker ordered Mr. Billing to leave the Chamber for disorderly conduct. Mr. Billing refused to do so and the Sergeant-at-Arms was called in. Billing still refused whereupon the sitting was suspended and attendants frog-marched him out of the Chamber.

Japan and the Allies.

Prince Arthur's Tribute to her Loyalty.

LONDON, July 1.
A message to the "Times" from Tokio says: Prince Arthur of Connaught, in an interview on the impressions of his visit, said: "People of all classes realised the value of the Alliance and felt that it guaranteed peace in the Far East and that everything should be done to strengthen this relationship." He had taken every opportunity of expressing appreciation of the Japanese navy's work in the Mediterranean, which had received scant attention in the newspapers, also its services in the Indian and Pacific Oceans which had been kept open to the World's trade by Japanese vigilance. We on our part were fully aware that Japan had behaved loyally throughout the war and was ready if necessary to employ her military forces as she now employed her naval forces."

Referring to a large gathering of British Indians at the Embassy the Prince spoke of the Loyalty of India and said that the Indian community in Japan was shortly about to show its loyalty further by presenting an address.

LONDON, July 2.—(12-40 P. M.)
The British communique says:—Attack last night northwest of Albert to recapture the ground taken the previous night was repulsed except at one point where the enemy gained a footing in a trench. We repulsed an attempted raid in the neighbourhood of Aveluy wood, Avion and Hinges.

Armenian Atrocities.

Turks Massacre a Million People.

LONDON, July 1.
Reuter learns that a pathetic appeal on behalf of the Armenians has been made to the British Labour Conference. The appeal reveals an appalling state of affairs and says that none of the fearful horrors perpetrated in various war zones compare with the tragic lot of Armenians. It is pointed out that the Turks since the beginning of the war have committed unprecedented at crimes in Turkish Armenia where they have massacred about a million persons while two million Armenians in Russian Armenia are now threatened with a similar fate. Democracy is asked to assist to save this small and ancient people from complete extermination.

British Unity. Germany's Hopes. Restoration of German Colonies.

LONDON, July 1.
The "Times" states that meeting of the Imperial Conference has occasioned articles in the German press discussing the structure of the British Empire. Professors and other so-called experts are more modest than hitherto, apparently they are convinced that war offers Germany no hope of seriously undermining British unity. Canada has almost dropped out of the discussion but conservative journals, cling to the hope that trouble can still be made between Japan and Australia about the future of the Pacific. The "Vorwaerts" in a long article entitled "Great Britain" admits that the Empire has manifested powerful military and political cohesion supplemented by a strong tendency towards economical unity and customs. A Union is likely, in which Britain must assist the development of the Dominions. Germany's only remaining hope is a quarrel between the Dominions and Britain owing to the failure of the latter to prevent the restoration of German Colonies.

Progressive Policy in India. Sir Valentine Chirol's View.

LONDON, June 28.
In a letter to the "Times" Sir Valentine Chirol says:—The attitude of the great democracies during the war has perhaps increased his faith in the value of democratic institutions, while the attitude of India during the war has equally led him to readjust some of his views regarding the position of India within the Empire and the possibility of so training her people to self-government that she may ultimately enter into full and equal partnership with all the other members of the British Commonwealth of nations. Whilst he is as convinced as ever that dangerous forces are working in India, which under a thin pseudo-democratic disguise are essentially reactionary and irreconcilably opposed to the British connection and western civilisation for which it stands, he believes that the war has created an unexpected and unique opportunity of permanently defeating them by rallying around us the best elements amongst Indian intellectuals in support of a progressive policy on more democratic lines than we have hitherto ventured to pursue. The experiments is, at any rate, worth making, if, as he hopes, it can and will be made without any serious risk.

Sir Joseph Jonas' Case. The Defence Plea.

LONDON, July 1.
Sir Joseph Jonas who was charged with Conspiracy (see June 19th.) Vernon, and the latter's father named Carl Hahn have been committed for trial. They pleaded not guilty. Sir J. Jonas' counsel said the defence was that information complained of was given in the course of business and was not intentionally anti-British.

LONDON, July 1.
The peerage has been conferred upon Sir Arthur Lee M. P.

Colonies

Peace Propaganda. Australian Labour Condemns it.

LONDON, July 1.
Perth, West Australia:—An enthusiastic meeting of the National Labour party in Town Hall, which was crowded condemned and repudiated the peace propaganda. Mr. Scadden Ex-Labour Premier declared that a man who suggested following Russia was a traitor.

France

The Czech Slovak State. Mr. Pichon's Vision.

LONDON, July 1.
PARIS.—Mr. Pichon has written a letter to the Secretary of the National Czech Council saying faithful to the principle of respect for nationalities and liberation of oppressed peoples the French government considers the claims of Czech-Slovak nations well-founded and will apply itself when the time comes to uphold their aspirations for independence in the historic limits of their provinces liberated at length from the yoke of the Austro-Hungarian oppressor. M. Pichon declared that the French government recognises the Czech-Slovak National Council as the first step towards the future Czech-Slovak government. M. Pichon speaking in the name of the French Republic concludes by hoping that the Czech-Slovak State will speedily become through the common effort of all the Allies and in close union with Poland and Yugo states an insurmountable barrier to Teutonic aggression also a factor for peace in Reconstituted Europe.

Mr. Balfour's Views.

LONDON, July 2.
M. Pichon has written to Mr. Balfour in terms similar to his communication to the Secretary of National Czech Council. Mr. Balfour replied fully associating His Majesty's Government with the sentiments of the French Government. He emphasized the participation in the fighting ranks of the Czechs-Slovaks had a far reaching political significance as it represented a stage in the great struggle for freedom and security of small nations in whose cause all the Allies were deeply concerned.

M. Kerensky in Paris.

LONDON, June 30.—M. Kerensky has arrived in Paris.

Air Raid on Paris.

LONDON, July 2.—[6 45 A. M.]
PARIS:—The communique says.—Enemy aeroplanes attempted to attack Paris at 12-34 this morning. All clear was signalled at 12-59. Nothing is reported.

LONDON, July 1.
A telegram from Shanghai says:—The Czechs have dissolved the Vladivostok Soviet.

Russia

The Ex-Tsar.

"Rumours of Murder are Lies."

LONDON, June 30.
AMSTERDAM.—A telegram from Moscow, via Berlin, says.—The President of the Ekaterinburg Soviet telegraphs on the 24th June that the rumours of the murder of the ex-Tsar are lies designed to mislead the public.

Russian Black Sea Fleet Falls into German Hands.

News Confirmed.

LONDON, July 1.
In the House of Commons replying to Mr. King, Mr. Bonar Law confirmed that a large part of the Russian Black Sea Fleet had unfortunately fallen into the hands of the Germans. Government has reason to believe that Russian sailors have sunk some warships in order to prevent Germans from gaining possession of them.

Reports of Ex-Tsar's Murder.

Completely Discredited.

LONDON, July 1.
Reports of the murder of the Ex-Tsar are completely discredited.

MOSCOW, June 23rd.—Sat. Stohansky, Ex-Commander of the Baltic fleet has been shot.

Central Powers

Germany's Food Problem.

Potato Rations Reduced.

LONDON, June 30.
BERLIN:—It is officially announced that the potato ration has been reduced from seven to three pounds weekly, and that four hundred grammes of cereals will be substituted.

Austrian Food Difficulties.

A Central Powers Agreement.

LONDON, June 30.
A telegram from Vienna states that Emperor Carl, owing to the unsolvable difficulties of the food shortage, sent a letter to the Kaiser on the subject and a conference occurred at the Main Headquarters, the Hungarian Food Minister participating. It is stated that an agreement was reached relative to a joint systematic utilisation of all grain stocks until the new harvest.

German Colonization of Courland.

Hindenburg's Order.

LONDON, July 1.
In connection with Baron Von Kuehlmann's declaration in his last speech in the Reichstag that Courland was already regarded as German territory a telegram from Kovno significantly states that Von Hindenburg has issued an order relative to the land question paving the way for German colonization of Courland.

America

Mexico and U. S. A.

Solemn U. S. Protest.

LONDON, June 30.
WASHINGTON.—The State Department has published a solemn protest sent to General Carranza against the Mexican decree of the 10th February establishing a tax on oil lands. The publication was only decided on when it was learned that Mexican newspapers, after printing President Wilson's speech to Mexican editors here almost immediately published the text of the United States oil protest with comments declaring that it was inconsistent with the President's speech. The State Department says it is usual for friendly Governments to ask permission before publishing such documents, and it declares that the Mexican tax practically amounts to confiscation in which the United States cannot acquiesce.

Rubber.

American Restriction on Import.

LONDON, June 28.
The "Financial Times" says:—It is practically certain that the American restriction on the import of rubber will only be temporary, unless the war takes a very unfavourable turn, and when stocks in America are reduced to a low ebb, a recovery will set in. Evidently under the circumstances any reduction of the output will lessen the danger of a serious fall in price and companies which can "profitably rest" their trees ought to do so to the fullest extent possible but there is no need for panic and shareholders should not allow themselves to be scared out of their holdings. Whether any serious setback is experienced will depend largely on the prudence of managers of companies.

Holland

The Prisoners' Exchange Conference.

LONDON, July 2.
A telegram to the "Daily Chronicle" from Hague says:—One reason for the return of German war prisoner delegates to Berlin was to consult with their Government regarding deportation of Germans from China. It appeared that Baron Kuehlmann's statement in the Reichstag that the matter had been satisfactorily settled was incorrect. The question is a part of the problems which the conference has to settle as a whole. The Germans are apparently determined to have a comprehensive agreement or none at all. They are particularly anxious to secure the return of all colonial prisoners.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

గ్రంథాలయ సభలు.

అయ్యో, ద్వితీయ గ్రంథాలయ ప్రదర్శనమును, ప్రథమ భారత ప్రతిభా ప్రదర్శనమును, విదవ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభయను, మాడవ ఆంధ్రపాఠశాల మహాసభయను, గత నెల 22, 23, 24 తేదీలందు విశాఖపట్టణము నందు మిక్కిలి జయప్రదముగ జరిగినవి దెలుపుట కెంతయు సంతసిల్లుచున్నాడను. ఆ సభల కన్నిటియొక్క వృత్తాంతమును రాబోవు "గ్రంథాలయ సర్వస్వము" నందు చూడఁచుచున్నాము. దానిని గ్రంథాలయ సర్వస్వమునందు జరుపుకొనెదరని కోరుచున్నాడను. అది 15 దినములలో బహుశా వెలువడగలదు.

దెజవాడ, జూన్ 28 ఆయ్యంకి వేంకటరమణయ్య.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శి.

II

చుట్టుప్రక్కలు.

అయ్యో, పిన్నవయస్కులు చుట్టుప్రక్కలను గుర్చి పంజాబుగా సనస్థులు కొంతమంది ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టి దాని ననుసరించి జేయుటకు ఆర్థిక శ్రద్ధాశువులై కృషి సల్పి రాజకీయభిగారి ఉత్తరపుట సాధించి ప్రజల కృష్ణత కెంతయు ప్రార్థించిరి. ప్రస్తుతమున ఏట్లు జూచినను బొడ్డాడని పెసి జట్టుకూడ చిన్న పట్టణండ్ల చుట్టుల ప్రాంతమునకు తువకందాడును తెలిసివినను మేక కా! నిద్రాస్థులు కూడ సహవాస దోషముచేటి నై నేమి కలకాగ్ధమైన నేమి వీడినా, సిగ్గులు, హాహున్నా చుట్టు, మున్నగువానిని కాల్చుచున్నాడు. తిలగగ్రము మందలింపబోయిన వారహుటలను లక్ష్యపెట్టకుండుకొని మిగుల మిక్కిలి చుట్టుల మున్నగునవి కాల్చుచున్నావో ఆర్థికశక్తిని సమగ్ర సామయమును ఎందరో యువకులు సామంతమున ముక్తికొని కీర్తియులను సామజీవి కొనుచున్నాడు. బాగాను జేయునను చాల హానికరమని చాలవంక వైద్యులు హెచ్చరించుచున్నాడు. చుట్టుల ప్రాంతమునకు ప్రవేశింపజేయుచున్నాడు. ఇట్లు రానురాను చుట్టులనుగాల్చుచున్నది ఆకాల శుక్రువువాతముచే కలిగిండుల యొక్క, బంధుమిత్రులయొక్కయు జీవనములను దుఃఖభాజనముగ చేయుచున్నాడు. శంఖమునాసిన గాని తీర్థము కాకాలదను రీతి ఒక కాసనమును ప్రవేశపెట్టుట ముఖ్యము. రాజకీయమును తక్కించుకొని బుద్ధివంతమును ఏర్పాటునైన మన రాజధానియందుగూడ ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టి ఆకాల శుక్రువువాతము జీవనములను సద్ధించి పుణ్యముగట్టుకొనుటకు మన ప్రజావ్యవస్థిత కాసనమును సభ్యులలో ఎవరైన కొంత మంది ప్రముఖులు ప్రయత్నించెదరాగా యిదికోరుచున్నాడను చెప్పవు!

జరుగుమిల్లి నాటబడిన రావు.

III

ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభ.

అయ్యో! ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభ ఆంధ్రులకు మొదటిసారిగా ఏంబాయి నగరమున జరుపుటకు నిశ్చయించియు వారానతికల కల్ల తెలియజేయించిరి. అనేకమంది కోటికొద్దు, లక్షకొద్దు, జమీందారులు గలిగిన ఆంధ్రదేశీయ వ్యయమునకుంకి ఈ సభను బొంబాయి నామలకు విజువ నలసిందేనా? ఈ సభను జరుపుటకు కావలసిన ఖర్చులు నుమారు ఇరువదివేల రూపాయలని విజయూరి భోవనాచార్యులుగాడు తెల్పుచున్నాడు. ఇరువదివేలు కాదు, ముప్పదివేలను కొనుదు. ఈమతముసామ్య ఆంధ్రమాతనిమిత్రము ఆంధ్రదేశ వాసులు వ్యయపెట్టలేకపోయిరా? ఈ సామ్యము యాకత్తును ఒక గ్రామము వారిగాని, ఒక జిల్లా వారిగాని భరించుచునీ చెప్పటలేదు. ఆంధ్రదేశీయము యాకత్తును వహించకలసినదిగా చెప్పుచున్నాము. ఇందుకు కూడా ఆంధ్రదేశీయులకు యిష్టము లేనియెడల ప్రతినిధికి రూ. 20-లును ప్రేక్షకులకు రూ. 10-లును రుసుముకేర్పరచిన యెడల యాసభకు సరిపోవు మొత్తము ఒక్క ఆంధ్రదేశీయుల కల్లనే చేకూరగలదే. అందులో, లోకమాన్యలయిన తిలకుగా గ్రామసాధికత్వము వహించి నవ్యును యెంతయు పేదమైనను, లోకమాన్యని, వాగమృత భారలను గ్రోల కుతూహలలై అధ్యయన ప్రేక్షకునిగానైనను లోకమానను. అందువల్ల యా సభకు ఖర్చులు ఒక్క ఆంధ్రదేశీయులకల్లనే చేకూరగలవు. తక్కినదేశీయులకల్ల నచ్చు

రుసుముల సామ్యమాకత్తును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారి సలహా ప్రకారము ఖర్చుపరచవచ్చును.

లోకమాన్య తిలకుయొక్క ఈ సభాసమము వివనివారలు ఎక్కువమంది ఆంధ్రదేశీయులలో నుండుటచేతను వీరి వాగా మృతిభారము గ్రోల కుతూహలలై యెక్కువమంది ఆంధ్రదేశీయునుండి యా సభకు రాగలరు. ఈ సభకు ఖర్చులను ముందుగా సామ్యుపెట్టలేకనే దేశదక్షిణ ఒక ధనికుని సాహాయముతో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారుగాని, ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమువారుగాని, గోదావరిజిల్లా సంఘమువారుగాని యితర జిల్లాసంఘముల వారుగాని సభనుజరుపుటకు పూనుకొనిన యెడల నిర్విఘ్నముగా కొనసాగగలరు. కాబట్టి యీ గౌరవము ఆంధ్రదేశీయునకు ఆంధ్రమాతకు చేకూర్చుకొనెడల ఆంధ్రమాత యొక్క కీర్తి ఆంధ్రదేశీ కీర్తి నిలబెట్టినవారగుదురు. బొంబాయినగరమున జరుగునది లోకమాన్య తిలకు అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జరగబోవని ప్రత్యేక కారణము వలన గ్రహించవలసి కచ్చుచున్నది. ప్రస్తుతము యాసభను జరుపుటకు ఆంధ్రదేశీయులకు వీలులేనియెడల ముందుజరుగబోవు దేశీయసభను ఆహ్వానించి తిలకుగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద నైపుణ్యులతో జరిపించినయెడల యెవరికిని కష్టముగా నుండదు. కాబట్టి ఒక ఆంధ్రదేశీయులారా! నాధ్యయనంతి వరకు యాసభను ఆంధ్రదేశీయనందు జరిపించుటకే తప్పక పూనుకొనుడు. ఇది వీలుగాని యెడల ముందు జరుగబోవు సభ నైనను జరిపించుటకు తగు శ్రద్ధవహించువు. రెండుసభలే చాలా ముఖ్యమయినవి. నూతన సంస్కరణలు యీరెండు సభలలోనే సాగుకావలసినవి తర్కించుటకు వీలుండును.

కాకినాడ ఎల్లూరు రామమూర్తి.

IV

మదనపల్లె డివిజన్ అడవులు.

అయ్యో, మదనపల్లె డివిజన్ మదనపల్లి, వాయలూడు గవర్నమెంటు తాలూకాలోని పుంగనూరు జమీన్ దారి యునుచేరి నుమారు 1800 చదరపు మైళ్లకు వైవిధ్య విస్తీర్ణము కలవైయున్నది. ఈ ప్రదేశము మెనునూ పీఠభూమికి సమీపమునందు దారివలెనే నిర్మాణమైన కొండభూమి. ఈ కొండలు గుండ్లు బండలతో వానరులబడి బలము, చీకటి, బొంబెముడు, కలేరుమికి మొదలగు ఉపయోగములేని ముండ్లపాదలచేతను, బంబారు, మొదలగు స్వల్పపెట్టుతోను నిండియున్నవేగాని కలవకుగాని, ఫలకరములకు గాని ఉపయోగమైన వృక్షములు బాతుగా లేనలేవని చెప్పవచ్చును. ఈ ప్రాంత్యమున సంవత్సరమునకు సరాసరి 25 లేక 27 అంగుళాలు (మదనపల్లె) వర్షము మాత్రము కురిసెనుటచే ఏ శేషభాగము పెట్టవలయుననునది మైత్రువున్నది. ఏ శేషముగా కొండలచే నిండిన అడవి ప్రదేశముగట చేతను సాగుబడి విస్తీర్ణము స్వల్పమగుటచేతను జనసంఖ్యయు బహుస్వల్పము. ఒక్కొక్క గ్రామము 10 మొదలు 20 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యము గలిగి 20 మొదలు 50 మజరాలు కలిగియున్నవి. కనకా గ్రామములలో 500 మొదలు 8000 వరకు జనసంఖ్య యున్నప్పటికిని మజరాలు 4 మొదలు 20 యండ్లకలిగి 20 మొదలు 100 గ్రామ లోపుగనే జనసంఖ్య కలిగియున్నవి. కనకా గ్రామము లవి డివిజన్ పెట్టి నయెడల ను జనా జన సంఖ్య చదరపు మైళ్లకు సరాసరి 50 గురు కన్నను మించరు. కొండప్రదేశమైయున్న పల్లపు ప్రదేశ మెల్లమ చిన్న చిన్న చెరువులు కట్టుకొని 2 చదరములు మొదలు 50 యెకరములు పల్లపు సాగుకు యోగ్యములుగ చేయబడియున్నవి. అయితే సకాలమున వర్షముకురియెట ఆంధ్ర పాధారణము కానందునకు 4 లేక 5 కన్నరముల కొక పంపాయము మాత్రము సకాలమున చెరువులు నిండుటయే గాక శేవలము వర్షాధారమైనవి గనుకను జనలు పెట్టవలయుననే ఏ శేషముగ జీవనాధారము చేసికొన నలసి కచ్చునది. 500 యెకరములకు వైవిధ్య వా ధూమము గల చెరువులు యీ ప్రదేశమున వ్యాపారమున్నవి. వానికి సముద్రము లనిపేరు. వీని యాధారమునకు అచ్చటచ్చట బొవులాధారముగలను చెరుకు, మిక్కిలి బాగాను స్వల్పముగా సాగు అయినప్పటికి రాగి సజ్జా, కాయభాగ్యములు మాత్రమే యీ ప్రాంత్య రయతుయొక్క జీవనాధారమైయున్నది ఇంకను నలన ఇచ్చటి రైతులు పెట్టభూములకు బలమనియ్యటకును, నైపుణ్యమైన సంవత్సరములలో జీవనోపాధి తీర్చుటకును ఏ శేషముగా మేకల మండలకు వెంచుచున్నాడు. అడవిడిపా వ్యమెంటువారు కొండ ప్రదేశములను చాలా మట్టుకు రిజర్వ్ అం చేసియు, సాగు ప్రదేశములకు సమీపమునకును, కొన్ని చోట్ల పల్లెలూళ్ళ ఇండ్లసమీపమునకును ఫారెస్టు రిజర్వులు

ఎల్లల శేర్షియొ యుండుటచేత ఆ డిపార్టుమెంటు చాలా ప్రకారము ఏదో నేరము చేసిపెట్టు రైతులు చిల్లర ఉద్యోగములచే బాధనొందుచున్నారను. మేకలు బాతుగా రిజర్వులలోనికి పోకూడదు గనుక యీ మూలకముగ రైతులకు కల్ల బాధ కల్గ వాతీయము. 1914 వ సంవత్సరమున డివిజన్ సంఘము ఏర్పడినది మొదలు తింబళ్లపల్లె, చమురు, వాయలూడు మదనపల్లె గ్రామములలో జరిగిన కాక్ ఫెరన్సులో రయతులు వచ్చి ముఠ పెట్టుకొనినది యంతయుంతయు చెప్ప నలవిగాదు. 1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన కాక్ ఫెరన్సులో చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి జిల్లా యధికారులతో మనవిచేసికొనిన వెనుక 1915 వ సంవత్సరములో ఒకటి రెండు రిజర్వులు రద్దు చేయబడినవి గాని ఆ సంవత్సరమే ఫారెస్టు పంచాయతీల శేర్షియట్లకు ఉత్తరై నందునను ఆ ప్రకారము యీ తాలూకా లలో కొన్ని పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేయబడినందున జనల క్రమ కొంతవరకు తొలగవచ్చునని తలపబడెను. అయితే యీ పంచాయతీల స్వాధీనము చేయబడిన యడవులలోను కూడ మేకల మేయనివ్వకూడదను నియమము చేయుటచేతను తక్కిన యడవులలో అడవి యుద్యోగముల తొందర తగ్గుటకు పోతు వేర్పడకుండునను మేకల మేతనివయ్యమై ఆకూలు మైన ఉత్తరై నాలించినవలెనని రివిన్యూ డిప్యూటీ అడవి మొబరు గారికి సంఘకార్యదర్శులు విన్నవించుకొనిరి. మదనపల్లె డివిజనులో శేషాచలము, తలకోడ, సాగుకొండ చాగ్గరికొండ నెంచుసాగు కొండ యీ యడవులు మాత్రము ఉపయోగమైన చెట్లకు కలిగియుండుటచే మేకల సంరక్షణకి పోవవలసిండుట క్రమమే యనియు తక్కిన యడవులు గుండ్లు బండలు, కంపచెట్లచే నిండినవగుటచే మేకలు మేయకుండు నిరోధించుటకు బోర్డు మొబరు గారే వచ్చి తనిఖీ చేసెనను 1916-1917 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో నెలవచ్చియుండిరి. ఏ ఏడాది అసంధ్య ములకల్ల వారు వెంటనే వచ్చుటకు వీలులేక తుదకు యీజూన్ నెల 20-న లేదీ మొదలు 24-న లేదీ నగరు వాయలూడు తాలూకాలోని కొన్ని యడవులకు యిప్పటి బోర్డు మొబరు గౌరవనీయులైన కూచ్ మెను దొరగారు తనిఖీచేసిరి ఇతర పనుల తొందరవల్ల ఇంకను కొన్ని యడవులకు తనిఖీ చేయుటకు సావకాశము లేకపోయినప్పటికి మాచింతనట్టుకు కొన్ని యడవులు రిజర్వులుగా చేసియుండుట సకాదనియే యభిప్రాయపడినట్లు వారు నూచించి వారు. ఇట్టి యడవులకు రిజర్వుగా నుండితొలగించి మేకలు స్వేచ్ఛక మేయనట్లు ఉత్తరై నాలింత వలెనయ్యు లేనియెడల వారి ఫారెస్టు పంచాయతీలకు నప్పగించి మేకల మేయనియ్యటకు స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయవలెననియు అట్లును కానియెడల రిజర్వులుగ నుంచినప్పటికి సమస్తము గొట్టెలకు వలె మేకలకు కూడా మేకపట్టు యిప్పింప వలెనయ్యు బోర్డు మొబరు గారికి విన్నవించుకొనబడెను. కూచ్ మెక దొరగారు యీమాడు విధములలో ఏదో మేకవిధముగ ఉత్తరై న ఇచ్చినయెడల యీ మదనపల్లి డివిజన్ లోని రైతుల కృష్ణతా పూర్వకందనములకు ప్రాతులగురుగు. ఆగారు వారు ఉత్తరై న నిష్పించెదరని నమ్ముచున్నాడు.

మదనపల్లె నెమలి శట్టాభిగామరావు.

ప్రొ. ఆర్. ఆయిల్

పుష్కములలో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె నుమారు 25 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఈ నూనె అధిక నువానగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమ మార్కు పుష్కల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

కెన్సాన్ యెను హేరాయిలు

తలలో పెండుకలులేని బాగాలందు కోజు చురుముచుండియెడల ధారాళముగా కల్లని పెండుకలు మెలచును. ఖరీదు పీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యాంక్ బ్యాల్ టూత్ పౌడరు

(908) టిప్సు 1-కి 8 అణాలు.

ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు నుండు బుచ్చు, మంచి వాసనగల అత్తరు వస్త్రాలు ఉన్నవి. కట్టాకునకు ప్రాసి తెప్పించుకో వచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,

91, Upper Circular Road, CALCUTTA.

Tele Address:— RASBYAN.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.

Indian Industrial Co., "

M. R. Chandra & Co., "

Madras Swadeshi Stores "

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, అధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల కటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాకితముల కటపునం తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యిండుటవలన వలయువారు వెంటనే ప్రాసక్తిను టుచితము.	కల రు	2-0-0
అంధదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" "	0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" "	0-12-0
అంధవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" "	1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవర్ణి

ఆంధ్రభూభూ రక్షమకలన జరించు కాద్యమలకు కీర్తిమహతి వలదు. కరువులన, పచ్చలన, గండమాలలను పుట్టెను, ప్రాణివృక్షలను అన్నివిధమలకలన గలుగు మృగోగమలను పోగట్టెను.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షకుడు కారిణి (38)

కనావధిసారసవర్ణి గణ విమృశ నిర్ణయము, కనావధిసార వర్ణకల్పన అన్నివిధములైన దోషములను పోగట్టెను. కిరీమనందలి పాదలకలములను, పలకలమును కాద్యలకలమును పోగట్టి రక్షమును కుద్రపరచెను. కిరీరొగ్గమును గలుగజేయెను. 16 రోజులవర కుండటకు 4 జ్వెన్లు బుడ్డిలో అమృతము.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్ 144, ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No 2 BOMBAY.

ఏక బాహువి ప్రశంస

ఇది వెన్నలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
కల 4-0 డబ్బీకి అంశము.

అంధ్ర నర్వక శాఖల విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
(వాయలవీధి, కల 0-4-0 డబ్బీకి ప్రత్యేకము.

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుకకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నెలనా వాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి సంతనే వానిని సకాలములో పరిధరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు తెలిసినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తలవెట్టె నెం 5 ఫిలి రు,

389

మదరాసు

(వై కా మ్యాజిక్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

లోధ

గర్భాశయ నిర్మలమైనది. — శ్రీలక్ష్మి గారు
ముతుకుల బహిష్టి కాకుండుట అకాలబహిష్టి, మైల బాగాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమగోగము, సంతానహీన రక్షహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పుల ఆరికాట్టు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమత్య వ్యాధిలను కుదుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తిశుద్ధి ప్రావీణము:— ఇది రక్షహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితము, కేస వ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సక్తువ, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి కిరీమనవలన కాంతి ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
పోలికుమిమనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
166 (రాంచి: 9, బండరు వీధి, మద్రాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాద్రి 594

పండితులచారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధినను పరికింపును.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుహిల్స్. ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ ఫెడ్రేట్ ఎగ్జియర్ షేన్. నెం. 2. బొంబై, వీరు ప్రాసినది. తమ "లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను, ఉపయోగించుటవలన, వ్యాసోచ్ఛ్వాసముల కృత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోపి, కడుపునొప్పి, అమ్మ కజ్వలము, పిత్తసంబంధరోగము. విద్ధుల యెముకవాతముల న్నియు, గుణచ్యుతము, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు లోగులకు, వీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ ఔషధులు ముఖ్యముగా వీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి-ఎన్-అచ్యుతరావు, సీనియర్ ఫర్మిస్ట్, ప్యానిలరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు ప్రాసినది. "లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను నీ సుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే ప్రతికయందు ప్రచురపరచినట్లే ఆశోకశ్రుష్టమగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

విద్వత్తన యావ్యాపార నిరుతులు, ప్రతి దినామందిన జిందును; చూచి రీనికోరకలెను.

ఇనుపానపత్రము, ప్రతిదినానా వాడవలెను. కిరీమత్రలన్న సీసా 4 డబ్బీకి మాత్రము.

6 సీసాల బొకవారి కెప్పింపిం:	
కుపాల భుక్తుగోడేరి	రు 1-3-0
12 సీసాలొకవారి కొనిన	2-12-0
25 సీసాలొకవారి కొనిన	5-0-0
కమత్తగోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేద	
వీధి పెద్దవె.ధములు దొరకును.	

విలాసము:— శ్రీ సీతారామవెద్దేశాల మైసూరు

